

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Проблема

Чому
наші діти
тікають
з дому?

► СТОР. 10

Повертаючись
до надрукованого

Полювання
на лохів

► СТОР. 13

Історія

Монумент
на тлі епохи

► СТОР. 14

№ 220 (5220)

СЕРЕДА, 23 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Потрібно змінити
психологію
працівників
судової системи

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Комісаром Ради Європи з прав людини Томасом Хаммарбергом.

Головна мета візиту Т. Хаммарберга — ознайомлення зі станом досягнень в окремих галузях прав людини, дотримання прав національних меншин, здійснення справедливого правосуддя, свободи слова та свободи зібрань в Україні. За його словами, цей візит «допоможе зрозуміти ситуацію в нашій країні такою, як вона є, не уникаючи делікатних моментів». «Будемо якомога більш конструктивними, потрібно дивитись уперед», — сказав Т. Хаммарберг, високо оцінивши при цьому підсумки головування України в Комітеті міністрів Ради Європи.

► СТОР. 2

Інтеграцію
поставлять
«на паузу»?

Президент Віктор Янукович не виключає, що євроінтеграцію України можуть «поставити на паузу». Про це він заявив учора, відповідаючи на запитання журналістів на спільній прес-конференції із Президентом Литви Далею Грібаускайте в Києві, повідомляє УНІАН.

Віктор Янукович підкреслив, що на сьогодні практично завершено переговори про підписання угоди про асоціацію з Євросоюзом і залишилося прийняти лише політичне рішення, зокрема, підписати, а потім ратифікувати цю угоду парламентами країн-членів ЄС. Президент не зміг сказати, як відбуватиметься цей процес.

► СТОР. 7

Заступник
Генпрокурора виступив
перед євродепутатами

У понеділок увечері в Європарламенті відбулася досить незвична зустріч. З депутатами зустрілися заступник Генпрокурора України Ренат Кузьмін, заступник голови партії «Батьківщина» Григорій Немирія і захисник Юлії Тимошенко народний депутат Сергій Власенко. Йшлося про позицію Генеральної прокуратури та опозиції стосовно кримінальних справ проти колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. Організував такий обмін думок заступник голови групи Прогресивного альянсу соціалістів та демократів Ханнес Свобода.

► СТОР. 7

Ті, хто бажає голодувати, чекають вільних місць у наметі

Фото: Ліни КУЩ.

Учасники акції протесту чорнобильців у Донецьку припиняють голодування по одному — у зв'язку із госпіталізацією. Тільки за півдня у вівторок до лікарні відвезли п'ятьох осіб. Напередодні медична допомога знадобилася двадцяти «ліквідаторам». Проте кількість голодувальників перед будівлею обласного Пенсійного фонду залишається незмінна: 47—48 осіб. «На місце госпіталізованих приходять нові люди, — пояснив чорнобильець Олександр Кириєв. — Ми вирішили утримувати таку кількість учасників, то-

му що опалюється лише один великий намет, а він не вміщає всіх бажаячих. За порогом черга стоїть». У наметі обладнано пічку-«буржуйку», на якій гріється чайник із водою. На дерев'яному настилі — матраци та ковдри, на яких лежать голодувальники. Час від часу мешканців намету оглядають лікарі: «швидка допомога» постійно чергує поруч, повідомляє наш власний кореспондент у Донецькій області Ліна КУЩ.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 8-Й СТОР.

ПОДІЇ

У Києві відбулися сутички...

Учора в День свободи в центрі столиці України відбулися сутички людей з міліцією. Активістів і депутатів від опозиції не зупинила ні заборона суду на проведення маніфестацій цього дня, ні приїзд президента Литви, про безпеку якої непокоїлися в Києві, ні встановлення на головній площі країни новорічної ялинки.

► СТОР. 9

Кому кукурудза — золото

Україна продовжує збільшувати експорт кукурудзи. Загальний обсяг відвантажень цієї культури в період з 1 по 20 листопада становить 1,2 мільйона тонн проти 733 тисяч, вивезених минулого місяця, і 63,6 тисячі у вересні. Зростання викликане скасуванням експортного мита на кукурудзу і значним урожаєм. Як повідомляють у Мінагропроді, у господарствах її намолотили більше 19 мільйонів тонн. Це дозволило нашим зерноторговцям вийти на світовий ринок і скласти гідну конкуренцію не лише російським, а й американським

трейдерам. Так, тільки за листопад реалізатори цієї культури за кордоном перемогли у чотирьох тендерах і поставлятимуть кукурудзу в такі країни, як Єгипет, Японія, Малайзія і Тайвань, повідомляє ІА «АПК-Інформ».

Разом з тим вітчизняним аграріям зерноторговці платять дедалі менше — ціни на кукурудзу усередині країни стабільно знижуються.

Від вибуху на території тракторної бригади загинуло двоє осіб

Днями у селі Вовчанське Якимівського району Запорізької області на території тракторної бригади під час демонтажу за допомогою електричного різаків зливного крана з ємності у 10 кубометрів, де раніше зберігалися паливно-мастильні матеріали, стався вибух. Як повідомляє прес-служба МНС, внаслідок цього загинуло двоє осіб, ще одного чоловіка з травмами та опіками госпіталізовано.

КОРОТКО

■ У селі Сокіл Кам'янець-Подільського району вчорашнього вранці запалили «блакитний вогник». На підвідний газопровід сокільського Кабінету Міністрів було виділено 16,2 мільйона гривень. Це дає можливість газифікувати 18 сіл району, передає наш власкор Віра ШПИЛЬОВА.

■ У Жмеринці вчора госпіталізували дитину через вживання щурячої отрути (УНІАН).

■ Різдвяну ялинку з України доставлять до Ватикану до 5 грудня (УНІАН).

■ АМКУ залишив без розгляду заявку «Полтаваобленерго» на придбання 25 відсотків акцій «Київенерго» (РБК-Україна).

19-тисячне місто Ватутіне, що на Черкащині, залишилося без води через борг водоканалу перед енергетиками

Потрібно змінити психологію працівників судової системи

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Головна мета візиту Т. Хаммарберга — ознайомлення зі станом досягнень в окремих галузях прав людини, дотримання прав національних меншин, здійснення справедливого правосуддя, свободи слова та свободи зібрань в Україні. За його словами, цей візит «допоможе зрозуміти ситуацію в нашій країні такою, як вона є, не уникаючи делікатних моментів». «Будемо якомога більш конструктивними, потрібно дивитись уперед», — сказав Т. Хаммарберг, високо оцінивши при цьому підсумки головування України в Комітеті міністрів Ради Європи.

Томас ХАММАРБЕРГ.

Під час зустрічі В. Литвин підкреслив, що здійснювана Україною діяльність у рамках Ради Європи набуває системного характеру, позбав-

лена політизації та спрямована на вирішення конкретних практичних питань. «Для нас дуже важливе питання прав і свобод громадян, тим більше, що свободи багато не буває», — наголосив він і нагадав, що саме сьогодні в Україні відзначається День свободи.

Голова Верховної Ради України зазначив, що головування України у Комітеті міністрів Ради Європи, яке розпочалося 11 травня ц. р. і завершилося 7 листопада 2011-го, дозволило більш критично подивитись на цю сферу, особливо з урахуванням майбутнього головування України у 2013 році в ОБСЄ. На його перекона-

на цьому шляху «у кількісному вимірі перейде на якісний», зважаючи на те, що Україна тісно співпрацює з Венеціанською комісією та враховує рекомендації щодо адаптації українського законодавства до європейських стандартів.

Т. Хаммарберг приділив особливу увагу питанням законодавчого забезпечення реформування судової системи, діяльності правоохоронних органів, зауваживши, що графік розгляду відповідних законопроектів надзвичайно щільний і напружений, особливо з огляду на чутливий характер цих документів. Він наголосив на важливості приділення уваги питанням збалансованості повноважень правоохоронних органів, оптимізації прокурорського нагляду за справами, обмеження застосування такого запобіжного заходу, як досудове утримання під вартою, скорочення термінів судового провадження, невиконання або надзвичайно повільного виконання рішень судів тощо. Пан Комісар запевнив, що Рада Європи сприятиме реформуванню судової системи в Україні.

Голова Верховної Ради погодився з необхідністю розв'язання згаданих проблем, зазначив, що потрібно не лише приймати необхідні законодавчі акти, а й змінити психологію працівників судової системи. За словами В. Литвина, 99% громадян України негативно ставляться до правоохоронних органів та судів, сприймаючи їх як каральну інституцію. Для того, щоб змінити цю ситуацію, на його переконання, «потрібно, по-перше, прийняти відповідні законодавчі акти, по-друге, імплементувати прийняті закони, і, по-третє, змінити атмосферу у суспільстві».

При цьому він зазначив, що проекти законів, які надходять від Президента України,

Кабінету Міністрів України або Національного банку України, розглядаються у терміни від 30 до 40 днів. «Питання, які пов'язані з правами і свободами громадян, розглядаються дуже уважно, навіть прискіпливо, оскільки кожен депутат пропускає подібні закони крізь себе — це добре», — сказав він.

Не можна підганяти закони під політичну ситуацію

Політики у будь-якій ситуації повинні діяти відповідно до закону. На думку Голови Верховної Ради України Володимира Литвина, такий висновок необхідно зробити з подій семирічної давності, які відбулися в Україні.

ДОВІДКОВО

Перший офіційний візит Т. Хаммарберга в Україну відбувся у грудні 2006 року, за результатами якого було ухвалено відповідний План заходів, спрямованих на практичне виконання рекомендацій Комісара Ради Європи з прав людини (відповідальне за виконання на національному рівні — Міністерство юстиції України).

Відповідаючи у вівторок на запитання журналістів, чим є для керівника парламенту День свободи і чи святкує він його, В. Литвин сказав, що для нього «це буденний робочий день». Разом з тим Голова Верховної Ради наголосив, що добре пам'ятає події далекого вже 2004 року. До того ж він зауважив: «чим більше ці події стають надбанням історії, тим більше у нас з'являється миротворців, рятівників нації». За словами В. Литвина, його дивують оцінки «деяких людей», які нині розповідають про перебіг перемовин за участю міжнародних посередників. «Вони навіть прізвисько їх не знають, а називають зовсім інші. Вони були

далеко, на відстані гарматного пострілу, десь бігали довкола. А тепер розповідають, як вони ставили всіх на місце і примушували діяти в той спосіб, який вони визначали», — сказав керівник парламенту.

Оцінюючи події тих часів, В. Литвин висловив думку, що суспільство періодично «стомлюється від політики, від влади, вимагає переважантя, і тоді був саме такий момент». За його словами, політичне напруження також посилило і намагання оточення можновладців «різного роду маневрами законсервувати їх при владі» і в такий спосіб зберегти при владі й себе.

«Думаю, один із висновків, які потрібно зробити з тих подій, — якщо рішення прийняв, ти повинен відповідно діяти, а не намагатися

Кращі освітяни отримали Премії Верховної Ради

Учора глава парламенту Володимир Литвин вручив кращим представникам освітянської галузі щорічні Премії Верховної Ради України, відповідні дипломи й нагрудні знаки.

Нинішні 27 лауреатів удостоєні цієї Премії за вагомий внесок у розвиток галузі освіти та особливі успіхи в здійсненні навчання і виховання учнів, вихованців, слухачів.

Вітаючи учасників урочистостей, керівник парламенту висловив щиру подяку всім освітянам. «Складаю щиру вдячність 773 тисячам людей, які працюють у галузі освіти», — сказав він, наголосивши при цьому, що «це підтвердження того, що Україна стояла, стоїть і буде стояти за рахунок мізків».

В. Литвин підкреслив, що система освіти — «це вічне», хоча «престиж цієї професії нині значно нижчий, ніж він того заслуговує». Він висловив сподівання, що увага держави до такої важливої для суспільства сфери зростатиме.

Прес-служба Верховної Ради України. Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Адам МАРТИНЮК: «Головне завдання — мудро розпорядитися землею»

Як ми вже повідомляли, 20—21 листопада на Волині з робочою поїздкою перебував Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам МАРТИНЮК (на знімку). За два дні він відвідав кілька населених пунктів Камінь-Каширського і Маневицького районів, спілкувався з їхніми мешканцями. Серед безлічі питань, які порушувались на цих зустрічах, найбільше стосувалося проблем майбутнього ринку землі, складнощів зі збутом вирощеного врожаю. Під час перебування Адама Мартинюка в селі Карасин Маневицького району наш кореспондент попросив його прокоментувати ситуацію в аграрному секторі.

— Головне завдання — мудро розпорядитися землею. На жаль, часто вона пустує, а в більшості населених пунктів, в тому числі й тут, у Карасині, немає спільного господарства. Тож кожен сам по собі трудиться на своєму клатку, не знаючи, що далі робити зі своїм паєм. Я добре розумію селян і їхні клопоти. Переважно це люди старшого віку, які зазвичай готові за безцінь цю землю сьогодні віддати будь-кому, не думаючи про те, що буде завтра, та не замислюючись, що віддають її, на жаль, назавжди. А в них же ростуть діти, внуки, яким ця земля знадобиться.

Розглядаючи нещодавно цілу низку законопроектів про продаж землі, ми прийняли рішення: урядовий законопроект, який

напряцювало Міністерство аграрної політики і продовольства, відправити на доопрацювання, щоб знайти пересторогу від того, щоб справді не розпродати землю задарма та щоб селяни не залишилися господарями на цій землі.

На моє тверде переконання, найкраще було б, якби держава могла викупити землю в тих, хто зажає продати свій пай, і зробити її державною власністю. А потім, відповідно, віддавала б в оренду тим, хто хотів би брати цю землю. І не просто брати, бо нині також дуже багато землі в оренді, але обов'язково її ефективно використовувати. Хочеш землю в оренду? Будь ласка, але вирощуй на ній ту продукцію, яка потрібна державі.

Це був би вихід. З одного боку, в держбюджеті

понад десять мільярдів гривень заплановано на розвиток сільського господарства. Але, знову-таки, тут ідуть перекося в тому, що передбачаються кошти тільки на виробництво, а потрібно б відсотків 50 виділяти на розбудову села, бо, щоб розвивати галузь, треба, щоб там хтось працював. Тому слід виділяти гроші на будівництво об'єктів культури, шкіл, житла для тих, хто працює на цій землі.

Поза всяким сумнівом, що на продаж землі чекають ті, хто її вже придбав і просто хоче узаконити величезні ділянки, які, на жаль, не обробляються. Їх

було скуплено в людей. І скуповували вони її не для того, щоб виробляти, а для того, щоб перетворити на товар. Тому, на жаль, маємо таку ситуацію.

— Адаме Івановичу, в Любешівському районі є села Бірки, Седлище, де жодна сотка землі не облогує, де люди використовують на полях відповідно по 90—160 власних тракторів. Але не мають кому продати картоплю, моркву, столові буряки. Якщо ж і реалізують, то за дуже низькими цінами. Це само стосується й тваринницької продукції.

— Звичайно, це величезна проблема. Певні надії в цій справі ми покладаємо на оптові сільськогосподарські ринки, які нині створюють у кожній області. Якщо цю ідею не буде спалено, то, може, це й буде вихід.

Знову-таки, де реалізовувати? Проблема полягає в такому: всі європейські держави, особливо ті, що входять до Єврозони, виділяють колосальні дотації на розвиток сільського господарства. Тому ми поки що з тією підтримкою, яку дає наша держава на розвиток села, не можемо

ДОВІДКОВО

За січень—жовтень 2011 року в усіх категоріях господарств Волині вироблено сільгосппродукції на 2,9 мільярда гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року виробництво зросло на 8,9 відсотка. Питома вага області в загальноукраїнському обсязі аграрної продукції становить 2,8 відсотка. За обсягами її виробництва на одного жителя область посідає десяте місце в Україні.

витримувати цінової конкуренції з найближчими нашими сусідами, в тому числі й Польщею.

Звичайно, наша продукція найкраща в екологічному плані. Вона дуже ціниться в Європі. Але конкуренція, суть якої полягає в тому, що європейцям, навіть тим, хто зацікавлений купити нашу якісну продукцію, не дозволять це робити, бо в країнах Євросоюзу, на відміну від нас, дбають про свого національного товаровиробника. Який вихід? Треба все-таки не шукати кращого життя в Європі, бо я не вірю, що нас туди пустять. Якщо ми справді зможемо, потрібно створити таке економічне співтовариство між колишніми

радянськими республіками, а нині самостійними державами, і саме там збувати свою продукцію. Хоч би там як, а Росія забезпечити себе всім в аграрному секторі не може, не кажучи вже про республіки Середньої Азії, Казахстан.

Проте шукаймо вихід і на європейські ринки. Хоча, ще раз повторюю, у нас там будуть досить обмежені квоти і в першу чергу на аграрну продукцію. Тому що кожен з європейських керівників розуміє, що ми за сприятливого розвитку аграрного сектору можемо прогнати пів-Європи. Це означає залишити безробітними їхніх фермерів. Вони на це не підуть.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Європейським стандартам — новий закон

В Україні поступово відбуваються реформи в усіх сферах, фінансова галузь та страхування — не виняток. Останнім часом дуже активно обговорювалися проблеми страхового ринку. Головне завдання — всі напрацювання робочих груп, «круглих столів», державних органів та експертів включити в єдиний гармонійний закон. Комплексний підхід до вирішення проблем дасть змогу уникнути їх подальшого прояву та налагодити ефективне співробітництво всіх зацікавлених сторін уже найближчим часом.

Один із пріоритетних напрямів розвитку нашої держави — європейська інтеграція. Світ іде шляхом глобалізації, і бажання України приєднатись до європейської та світової спільноти є природним. Проте реалізація такого шляху розвитку держави вимагає введення українського законодавства у відповідність до європейських стандартів. Такі стандарти є і в положенні Міжнародної організації у сфері нагляду за страховою діяльністю (IAIS) та директивах Європейського Союзу.

Рівень життя громадян Європейського Союзу значно вищий за рівень життя людей у нашій державі. Але не лише через вищі доходи, а й завдяки тому, що всі ризики європейців застраховані, і це надає їм впевненості в сьогоднішньому та майбутньому. Впевненість громадян у фінансовій системі та довіра до фінансових установ дає можливість розраховувати свої доходи та витрати на декілька років уперед. Страхування на різні випадки дає можливість не перейматися через незначні зміни у власних доходах чи в певних галузях економіки країни. Сфера страхування — це значна частина сучасних взаємовідносин, без якої повноцінне функціонування суспільства неможливе. І

саме з цієї сфери повинні розпочатися ґрунтовні реформи фінансового сектору України.

По-перше, саме зі страхуванням пов'язано багато інших сфер суспільного життя: охорона здоров'я, безпека праці, майнові відносини тощо. Сучасні умови надання транспортних послуг вимагають введення обов'язкового страхування відповідальності перевізника. Туристичні подорожі також вимагають обов'язкового страхування. Уже неодноразово порушувалося питання вдосконалення страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Потрібно розвивати сферу страхування різноманітних ризиків, рухомого та нерухомого майна.

Чинна редакція Закону України «Про страхування» прийнята в 2001 році і є дуже застарілою. Незважаючи на велику кількість змін та доповнень, об'єктивно цей закон не може повноцінно регламентувати діяльність у галузі страхування.

Сучасний світ дуже швидко змінюється та вдосконалюється, в тому числі розвиваються технології, виникають нові процеси, варіанти взаємодії, які потребують сучасного європейського підходу до страхування.

Через відсутність належного законодавчого регулювання страховики змушені самі запроваджувати правила гри. Тому вони різні в кожній компанії. Громадяни губляться та не розуміють, як їм діяти в кожній новій ситуації. Конче необхідні нові стандарти — однакові для всіх компаній, які дали б змогу чітко регламентувати всі процеси в галузі страхування. Новий закон повинен закріпити на законодавчому рівні ті взаємовідносини, які вже фактично існують, але є певним різновидом звичаю, а не правовою нормою.

Питання про нову редакцію закону неодноразово порушували представники страхового ринку. Вже сьогодні необхідно визначитися із цим питанням, урахувати законодавчий досвід Європейського Союзу, напрацювання вітчизняних науковців і практиків, обговорити

та внести проект на розгляд Верховної Ради України.

У новій редакції закону про страхування мають бути передбачені норми для удосконалення роботи страхової галузі відповідно до міжнародного страхового права. Це включає і визначення понять, і класифікацію учасників страхового ринку. Мають бути узгоджені всі процедури від попереднього погодження при реєстрації страховика до визначення таємниці страхування та випадків її розкриття.

Основна мета нової редакції закону — встановлення чітких, прозорих правил гри для всіх учасників страхового ринку та підвищення рівня обслуговування громадян.

Світовий досвід показує: розвиток повноцінної національної системи страхування стає відчутним імпульсом якісного зростання економіки. Страховий ринок України сьогодні за темпами зростання — один із найбільш динамічних і стабільних за показниками секторів економіки, де обсяги фінансових операцій постійно зростають. Приєднання України до Світової організації торгівлі (СОТ), активна інтеграція вітчизняної економіки в загальноєвропейські та світові фінансові ринки потребують підвищеної уваги з боку держави стосовно зміцнення та розвитку страхової індустрії як

важливої складової національної фінансової системи.

Для зростання ефективності страхового ринку України необхідно створити навколо страхування сприятливе психологічне ставлення суспільства до цієї справи, підвищити страхову та економічну культуру. Адже без пропагування страхування в суспільстві та нерозуміння його значення для населення стає неможливим подальший розвиток, а головне — існує можливість руйнування довіри людей до самого механізму страхування як дієвої форми соціально-економічного захисту.

У державі існують професійні свята: День банківських працівників, День працівника фондового ринку. Проте професійного свята працівників страхової індустрії досі не встановлено. Слід зазначити, що на кінець 2011 року на страховому ринку України було зареєстровано майже 440 страхових компаній та понад 150 інших професійних учасників (страхових брокерів, агентств, асистуючих компаній, аварійних комісарів, аджастерів та сюрвеєрів, актуаріїв тощо), що забезпечують робочими місцями велику кількість громадян.

У зв'язку з цим, у відповідь на звернення об'єднань страховиків, я маю намір порушити перед Президентом України клопотання про встановлення в державі професійного свята — Дня працівників страхової індустрії.

Андрій ПІНЧУК, народний депутат.

АКТУАЛЬНО

Миттєві консультації з найкращими лікарнями світу

Фонд допомоги і розвитку дітям Чорнобиля започаткував свій останній проект — масштабну програму з телемедицини. Про це під час прес-конференції заявили його засновники Зенон та Надія Матківські. За їхніми словами, ФДРДЧ запровадить програму в 13 лікарнях таких міст, як Володимирець, Донецьк, Івано-Франківськ, Київ, Луцьк, Львів, Полтава, Рівне, Херсон, Чернівці та Чернігів. Її реалізація передбачає закупівлю та встановлення необхідного обладнання, проведення тренінгів для лікарів з використан-

ням ключового обладнання, а саме — ультразвуку з різноманітними датчиками та комп'ютерами, високоякісними відео- та аудіосистемами. Зенон Матківський пояснив, як працює інноваційна технологія: «За допомогою точних датчиків ультразвуковий апарат передає зображення серцебиття маленького пацієнта, його черевної порожнини, мозку або плоду вагітної жінки. Потім, завдяки спеціальному телемедичному програмному забезпеченню та обладнанню, зображення передається через високоскористий Інтернет у будь-яку точку світу для проведення консультацій в реальному часі».

ДОСЛІВНО

Народний депутат Володимир ЯВОРІВСЬКИЙ:

«Це фантастика. Якби я не брав у цьому участі, а мені хтось розповів про цей фонд, ніколи не повірив би, що таке могло бути».

Він також розповів про народження фонду. «Я ніколи не забуду свій перший візит до США. Адже у той час вся країна двиготіла від Чорнобиля. Коли я розповів про це Зенону та Надії Матківським, вони, не вагаючись, сказали: ми допомогатимемо Україні. Так народився цей фонд», — зазначив народний обранець. За його словами, фонд вклав в Україну 63 мільйони доларів. Це набагато більше, ніж дворічний бюджет нашої медицини.

Посол США в Україні Джон Ф. Теффт вважає дуже доречним те, що на завершення своєї діяльності Зенон Матківський оголосив початок комплексної програми телемедицини, що вкотре дасть можливість вивести українську систему охорони здоров'я на новий рівень. Він переконаний, що ФДРДЧ обрав цей проект тому, що це одна із найкращих інвестицій в майбутнє України, адже завдяки йому надається доступ до глобальної мережі фахівців і лікарів.

Сергій МЕЛЬНИК.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням зі списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Коржа В. П.:

Іщук Оксани Валентинівни (номер посвідчення 171/25), Псюка Володимира Івановича (номер посвідчення 171/14),

Шаломенцева Дмитра Вікторовича (номер посвідчення 171/21);

народного депутата України Перестенко М. В.:

Рямбова Михайла Борисовича (номер посвідчення 406/16),

Вартанова Михайла Олександровича (номер посвідчення 406/33);

народного депутата України Романюка М. П.:

Голінея Василя Юрійовича (номер посвідчення 508/14), Патлатого Станіслава Павловича (номер посвідчення 508/21).

Управління кадрів.

Концерт чи вистава залежатиме від рішення чиновника

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Комітеті з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва відбулося громадське обговорення урядового проекту закону про внесення змін до Закону «Про гастрольні заходи в Україні».

«За»

Уряд мотивує розробку нової редакції закону тим, що у зв'язку з прийняттям нового Податкового кодексу України збір за проведення гастрольних заходів, що передбачався чинним законом, скасовано, а терміни чинного гастрольного законодавства нерідко тлумачаться неоднозначно. Міністр культури Михайло Кулиняк у пояснювальній записці до законопроекту прогнозує, що прийняття закону дасть змогу ефективно реалізовувати державну політику у сфері гастрольної справи, усунути чи значно зменшити можливості зловживань у концертно-гастрольній справі, розширити можливість закладів культури надавати якісні послуги через забезпечення на-

дійного джерела фінансування гастрольної діяльності, що проводиться за участю вітчизняних гастролерів. Орієнтовна сума надходжень від плати за оформлення та видачу свідоцтва про проведення гастрольного заходу, за оцінками експертів, становитиме 89,1 мільйона гривень на рік.

«Проти»

У комітеті створено робочу групу для опрацювання законопроекту до другого читання. Більшість фахівців та експертів висловлюються за відхилення документа, оскільки він може призвести до колапсу в культурно-мистецькій сфері.

Норма про те, що перед проведенням будь-яких гастролей — чи то зарубіжних, чи то вітчизняних артистів — доведеться сплатити збір у

Народні депутати України Оксана Білозір, Наталія Королевська, Ксенія Ляпіна.

розмірі від одного до п'яти відсотків від аншлагової вартості заходу, не витримує жодної критики, — стверджували промовці. Тим паче що в разі неотримання дозволу внесена плата організаторам гастролей не повертатиметься.

«Місцевим чиновникам від культури буде надано повноваження, які навіть перевищуватимуть повноваження прокурорів», — каже голова комітету Наталія Королевська. Адже саме їм буде надано право визначати «моральність» виконавців та режисерів, і за будь-яку підозру в «пропаганді порнографії чи культу насильства і жорстокості» на концерті чи виставі навіть найпопулярніших митців може бути поставлено грізний вердикт — «не пушати».

«Це нагадує повернення до радянських часів, — упевнений театральний режисер і продюсер Владислав Троїцький. — Гастролі можна буде проводити лише під патронатом чиновників, і, як у радянські часи, буде список «рекомендованих виконавців». Законопроект репресивний і передбачає не підтримку, а можливість шапталу культури». Натомість митець пропонує створити експертні групи за участю не місцевих чиновників, а вітчизняних і зарубіжних експертів та фахівців у сфері культури.

«Незрозуміло, навіщо брати збір з українських виконавців, адже раніше справляли 3 відсотки податку лише із зарубіжних артистів, — каже керівник концертного агентства «Аншлаг» Олег Ковалевський. — І лише ринок і

глядачі повинні вирішувати, на яких артистів вони хочуть йти, на яких — ні. Збільшуватимуться гастрольні збори — зростатиме й ціна на квитки на концерти та вистави».

Пролунали ще й такі пропозиції до урядового законопроекту: гастрольний збір може збиратися лише від проданих квитків. Адже нинішнього року гастрольний ринок в Україні скоротився наполовину, а про аншлаги зазвичай доводиться лише мріяти — більшість концертів проходить за 50-відсоткової відвідуваності. Окрім того, в разі відмови у видачі свідоцтва на гастрольну діяльність внесена за нього плата має повертатися, переконані учасники слухань.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Децентралізація управління як механізм забезпечення сталого розвитку

ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО

Забезпечення гармонійного розвитку людини та високого рівня її добробуту є основною метою діяльності демократичної держави та ключовими вимірниками прогресу сучасного суспільства. Політика уряду повинна спрямовуватися на створення відповідних умов для досягнення цієї мети, а отже, на забезпечення екологічно безпечного соціально орієнтованого економічного розвитку, який у сучасній економічній літературі одержав назву «сталий розвиток». Необхідною умовою сталого розвитку країни є якісне й ефективне державне управління, що забезпечує рівність можливостей доступу до спільних благ, підвищує якість суспільних послуг і рівень життя громадян.

Ключовими чинниками підвищення якості державного управління є розбудова потенціалу місцевих органів влади, активна громадська позиція населення, розвиток системи самоуправління громадян, підвищення ролі громадських організацій — усе це забезпечується через децентралізацію державного управління, яка підвищує якість та ефективність державних послуг шляхом наближення органів управління до населення, і зростання відповідальності місцевої влади за прийняття більшості рішень щодо належного функціонування та розвитку окремих територій.

АКТУАЛЬНО

Сучасні реалії соціально-економічного розвитку України зумовлюють необхідність розробки та імплементації Концепції децентралізації державного управління, що створила б умови для сталого розвитку як окремих територіальних одиниць нашої держави, так і всієї країни загалом.

Водночас процес децентралізації тягне за собою певні ризики й загрози. Так, в умовах корумпованості та непрофесіоналізму місцевих чиновників, відсутності відповідної правової основи та ефективної координації дій між різними рівнями влади децентралізація державного управління може посилити регіональну диференціацію доходів і рівня життя населення, нерівномірність доступу до ресурсів, макроекономічну нестабільність. З урахуванням цього та відповідно до матеріалів Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) процес децентралізації мусить базуватися на декількох важливих принципах, зокрема, послідовності та поетапності передачі функцій від центральної до місцевої влади, взаємозв'язку всіх етапів децентралізації, комплексності всіх заходів на кожному етапі, проведенні реформ «пакетом» заходів, що пов'язані єдиними метою та стратегією, втягненні у процес децентралізації широких верств населення і громадянського суспільства. На нашу думку, іншими ключовими принципами децентралізації державного управління доцільно вважати:

- визнання людини, її інтересів і потреб як основних цінностей, забезпеченню яких слугує децентралізація;
- принцип поступальності передбачає поетапне впровадження децентралізації державного управління, забезпечення

взаємозв'язку всіх етапів цього процесу та комплексність заходів на кожному етапі, проведення реформ «пакетом» заходів, що пов'язані єдиними метою та стратегією;

- принцип партнерства, відповідно до якого децентралізація мусить відбуватися на основі тісного, реального, доброзичливого співробітництва між центральною і місцевою владою, громадянським сектором, бізнесом шляхом узгодження і конструктивного діалогу;
- принцип транспарентності забезпечує прозорість і публічність прийняття будь-яких рішень місцевою владою,

затвердження та виконання бюджету;

- принцип автономності передбачає гарантовані права і реальну здатність місцевої влади регламентувати й управляти істотною частиною суспільних справ відповідно до законодавства в інтересах місцевого населення;
- принцип відповідальності передбачає обов'язок місцевої влади забезпечити мінімальні стандарти якості суспільних послуг, що відносяться до компетенції цих органів, і публічно звітувати за витрачені кошти та результати своєї діяльності;
- принцип справедливості гарантує рівні умови і можливості для всіх місцевих органів влади з метою досягнення поставлених завдань під час здійснення своїх повноважень;
- принцип виключності (або повноти) передбачає, що будь-які повноваження, що надаються місцевим органам влади, мусять бути повними і виключними, їх здійснення не може бути оскаржене чи обмежене іншим органом влади, крім випадків, передбачених законом;
- принцип відповідності повноважень ресурсам передбачає, що фінансові та матеріальні ресурси, що перебувають у розпорядженні місцевих органів влади, повинні відповідати розміру і характеру наданих їм повноважень з метою забезпечення ефективної реалізації останніх у повному обсязі;

— принцип фінансової солідарності полягає у фінансовій підтримці з боку держави найменш розвинених адміністративно-територіальних одиниць, зокрема шляхом застосування механізмів справедливого розподілу фінансових коштів.

Додержання вищезазначених принципів під час проведення децентралізації державного управління мінімізує ризики і сприятиме максимізації його позитивних ефектів.

Сучасні реалії соціально-економічного розвитку України зумовлюють необхідність розробки та імплементації Концепції децентралізації державного управління (далі — концепція), що створила б умови для сталого розвитку як окремих територіальних одиниць нашої держави, так і всієї країни загалом. Концепція має базуватися на засадах Конституції України в царині повноважень центральних та місцевих органів влади, адміністративно-територіального устрою України, прав громадян, а також відповідно до чинного законодавства і принципів, проголошених Порядком денним на XXI століття та іншими міжнародними документами, і з урахуванням умов соціально-економічного розвитку, екологічних, географічних і демографічних особливостей регіонів України.

Основною ідеєю концепції є забезпечення сталого розвитку України та її регіонів. Функціональна компетенція місцевої влади повинна встановлюватися в законодавчому порядку, необхідно розмежувати функції між рівнями управління, виключити дублювання та паралелізм повноважень.

► **ПРОПОЗИЦІЯ**

Адміністративні перетворення повинні забезпечити узгодженість податкового потенціалу територій з їхніми бюджетними потребами.

Необхідно забезпечити створення функціонально збалансованої системи органів управління: перерозподілити повноваження всередині управлінської системи, розширити повноваження представницьких органів самоуправління як виборчих органів, що виражають волю виборців, визначають напрями розвитку території і контролюють дії виконавчих ор-

ганів. Згодом треба проводити політику розширення компетенції органів місцевого самоуправління, демократизації системи управління, підвищення її прозорості та відкритості. Паралельно необхідно здійснювати фінансову децентралізацію.

Запорукою ефективності та успішності необхідних перетворень є компетентність і високий професіоналізм місцевих чиновників.

Потреба розробки та реалізації цієї концепції в Україні зумовлена численними чинниками, зокрема, в країні ще й досі не напрацьована оптимальна модель регіональної політики, законодавчо не визначено механізми забезпечення міжрегіонального партнерства, наявна модель територіальної організації застаріла, система публічного управління характеризується наявністю проблем оптимізації організації центральної та місцевої влади шляхом перерозподілу функцій між управлі-чими суб'єктами, потреби підвищення якості та ефективності, а також адаптації до міжнародних стандартів управління, проблему також становлять диспропорції регіонального розвитку, обмеженість фінансових ресурсів місцевої влади.

У рамках концепції децентралізації фіскальних функцій держави доцільно визначити декілька основних напрямів діяльності та конкретних заходів в їх межах.

Перший напрям діяльності — організаційно-управлінський. В адміністративній сфері насамперед треба провести адміністративно-територіальну реформу. У рамках цього напрямку діяльності також необхідно забезпечити децентралізацію владних повноважень і функцій управління, наділити місцеві органи влади правами вирішувати питання в обсязі, що необхідний для здійснення ефективного управління, розмежувати функції між центральною та місцевою владою, а також між різними територіальними рівнями управління. Децентралізація функцій держави повинна бути затверджена в Національному реєстрі територіальних функцій управління, що визначає повноваження різних рівнів управління та є обов'язковим для виконання всіма органами влади. Важливо також впроваджувати матричну модель державного управління — систему управління, за якої комунікативна взаємодія між різними рівнями управління здійснюється за «багатоканальною» схемою: «зверху—вниз», «знизу—вверх» та по горизонталі. Така система організації управління передбачає розвинену систему міжрегіональної кооперації та комунікації.

Другий — бюджетно-податковий — напрям діяльності передусім передбачає забезпечення

незалежності місцевих бюджетів. Державне регулювання місцевих бюджетів має обмежуватися наданням трансфертів. Міжнародна практика свідчить про доцільність переходу до застосування законодавчо закріплених, незмінних, довгострокових, стабільних відрахувань до місцевих бюджетів. Податкова система мусить бути простою і зрозумілою для населення, а також передбачати наявність принаймні одного самостійного, значного, легко прогнозованого місцевого податку, що легко стягується та в повному обсязі надходить до бюджетів первинного територіального рівня. Стабільність і прозорість законодавства, невелика кількість законодавчих актів, наявність декількох базових законів комплексного характеру є ключовими чинниками успіху в цьому напрямі. Необхідно розробити заходи з популяризації податкової реформи серед громадян, забезпечити їй належну інформаційну підтримку.

Інформатизація — наступний напрям діяльності, який передбачає розвиток інформаційних технологій та інформаційної інфраструктури, інформатизацію управління, впровадження електронного уряду в систему державного управління. Електронний уряд — це використання в державному управлінні інформаційно-комунікаційних технологій з метою посилення ефективності та підзвітності уряду, забезпечення його прозорості, доступності для громадян, прискорення реформування державного управління, а також децентралізації. Належне представлення населених пунктів через мережу Інтернет як у країні, так і за кордоном відкриває необмежені можливості для громадян, підприємців і регіону загалом.

Чи не найважливішим напрямом діяльності в рамках концепції є розбудова потенціалу місцевої влади, що передбачає цілу низку заходів, зокрема:

- створення системи стимулів для розвитку місцевого самоуправління, які спонукали б виявлення ініціативи органів місцевої влади, заохочували б її до заробляння коштів з метою поповнення місцевих бюджетів;
- підвищення правового статусу і поліпшення іміджу місцевої влади, розширення прав місцевих органів влади приймати нормативно-правові акти в різних сферах діяльності. Ширше використання статутів міст, сіл, селищ як основного правового документа кожної території;
- створення механізмів безпосередньої участі населення в самоуправлінні і контролі за діяльністю місцевих органів влади. Доступність і транспарентність місцевого самоуправління. Впровадження принципу доступності влади, відкритого проведення сесій, засідань, висвітлення всіх питань у засобах ма-

сової інформації, проведення громадських слухань, публічне звітування місцевих чиновників;

- активну позицію місцевої влади у процесі напрацювання регіональної політики розвитку, а також участь громадян у цьому процесі, зростання їхнього впливу на цей процес. Під час створення програм місцевого сталого розвитку доцільно залучати громадськість і бізнес ще на стадії програмного проектування з метою врахування життєво важливих інтересів і збігу цілей влади, громадськості та бізнесу;

- створення рад сталого місцевого розвитку на основі соціального партнерства за участі представників влади, підприємців, науковців, неприбуткових організацій, які проводили б взаємні консультації, ініціювали різноманітні заходи і програми розвитку, зокрема створення спеціальних економічних зон, бізнес-інкубаторів, спільно виявляли «точки зростання» регіону, а також випрацювали та узгоджували бюджетні показники;

- забезпечення міжрегіональної кооперації та комунікації, об'єднання фінансових ресурсів декількох регіонів для реалізації спільних проєктів;

- професіоналізацію та підвищення якості місцевого управління із встановленням його відповідності параметрам державного управління. Створення більш відкритої, ефективної системи державної служби на місцях. Доцільно впровадити чітке розмежування кваліфікованих посадових осіб — професіоналів і обраних посадовців — політичних діячів, а також забезпечити відповідну оплату праці, залучення талановитої молоді;

- розвиток громадських організацій, об'єднань, асоціацій з метою захисту інтересів місцевих громад і місцевого самоуправління.

Отже, принципово важливим є визнання децентралізації державного управління механізмом підвищення ефективності управління національним господарством і забезпечення сталого розвитку України шляхом прийняття відповідної концепції.

Проте потрібно пам'ятати, що децентралізація не є самоціллю, а є механізмом підвищення ефективності управління національним господарством та забезпечення соціально орієнтованого й екологічно безпечного економічного розвитку України.

Микола ДЕРКАЧ,
заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики,
заслужений економіст України.

Посилити контроль за використанням орендованого державного майна

20 жовтня 2011 року відбулося засідання Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації, під час якого було проаналізовано ефективність використання державного майна цілісних майнових комплексів, переданих в оренду. За результатами засідання було ухвалено відповідне рішення.

Рішення
Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації «Про ефективність використання державного майна цілісних майнових комплексів, переданих в оренду»

Заслухавши інформацію Фонду державного майна України щодо аналізу ефективності використання державного майна цілісних майнових комплексів (далі — ЦМК), переданих в оренду, комісія встановила наступне.

Заплановані закони «Про Державний бюджет України» надходження від оренди державного майна протягом років постійно зростають і становлять у 2011 році 655 млн. грн. проти, наприклад, 15 млн. грн. у 1999 році. Нинішнього року, станом на 13.10.2011 року, до державного бюджету надійшло 674,545 млн. грн.

На даний час є чинними 170 договорів оренди цілісних майнових комплексів державних підприємств та їх структурних підрозділів.

За даними Державного казначейства, кошти, які були перераховані до державного бюджету за оренду ЦМК, становили: у 2006 р. — 134,0 млн. грн.; у 2007 р. — 163,9 млн. грн.; у 2008 р. — 227,3 млн. грн.; у 2009 р. — 268,9 млн. грн.; у 2010 р. — 247,7 млн. грн.; у 2011 р. (прогноз) — 335 млн. грн.

Проте, як неодноразово зазначала комісія у своїх рішеннях, планові показники надходжень від оренди є здебільшого заниженими, а тому виконання і перевиконання цих показників не є свідченням ефективної роботи Фонду державного майна України.

Продовжують мати місце прикрі випадки, коли неефективне управління об'єктами державної власності та недостатній контроль за їх використанням призводять не тільки до втрат державного бюджету, але й до втрат самого державного майна, переданого в оренду.

Так, буровугільний комплекс ДХК «Олександрівугілля», на

якому видобувалося щорічно понад 10 млн. т бурого вугілля, вироблялося біля 4 млн. т брикету, працювало більше 5 тисяч робітників, було передано в оренду на 5 років неплатоспроможним орендарям. У результаті їх «господарювання» замість «ефективності» з перших місяців оренди виникла заборгованість з орендної та заробітної плати, всі активи потрапили в податкову заставу та були реалізовані за безцінь податковою інспекцією. Фактично буровугільний комплекс м. Олександрія доведено до банкрутства.

Частину містоутворюючих підприємств розграбовано і зруйновано, що створило вкрай напружену соціальну ситуацію в місті.

На жаль, за таку руйнівну діяльність до цього часу ніхто не поніс відповідальності.

Безпринципна позиція Фонду державного майна проявилася при вирішенні питання стосовно подальшого використання орендованого майна Іршанського та Вільногірського комбінатів.

Строк дії договору закінчився ще у 2009 році. Фактично більше двох років державне майно використовується безкоштовно. Державі завдано збитків уже на 117 млн. грн. Посадові особи фонду не проявили наполегливості у відстоюванні державних інтересів, а тому досить очевидні спірні питання є предметом судової тяганини, та й до цього часу залишаються невирішеними.

Фонд державного майна проявляє безініціативність при пошуку ефективного орендаря.

Прикладом є більш як дворічний спір між Фондом державного майна і ТОВ «Узин-транс» з приводу оренди практично зруйнованих об'єктів злітно-посадкової смуги авіабази «Узин». Іноземний інвестор готовий вкласти 1,2 млрд. доларів у цей проект, а це тисячі робочих місць, очевидна користь державі, реальна перспектива розвитку цілого регіону. Були й судові рішення на користь

потенційного орендаря, але фонд усе ж домігся їх скасування. Об'єкт так і залишився безгосподарним, а місто Узин залишилося без робочих місць.

За висновками Рахункової палати України, направленними на ім'я Голови Верховної Ради України Володимира Литвина за вих. №47т від 16.09.2011 р., збитки за цей час від передбаченої договорами та втраченої оренди становили більше 9 млн. грн., не побудовано центр УДО України на 10 млн. доларів США, не реалізовані значні вклади в соціальну мережу м. Узин.

Державною фінансовою інспекцією України встановлено низку грубих порушень зі сторони Фонду державного майна та його регіональних відділень при передачі в оренду державного майна: порушення при оцінці державного майна та заниження орендної плати (ЦМК шахти «Жданівська», трест «Кривбасшахтопроходка», ДП «Іллічівський судноремонтний завод»); незаконне відчуження, реалізація та розкрадання державного майна (ДП «Чечельницький спиртвий завод», шахта ім. Чапаєва, авіакомпанія «Донбасаеро» та інші).

Фонд державного майна не проявляє достатньої ініціативи по своєчасному виявленню потреб удосконалення законодавства з питань орендних відносин та внесенню пропозицій щодо їх вирішення.

З урахуванням викладеного та з метою підвищення ефективності використання державного майна цілісних майнових комплексів, переданих в оренду, комісія вирішила:

1. Інформацію Фонду державного майна України щодо ефективності використання державного майна цілісних майнових комплексів, переданих в оренду, взяти до відома.

2. Визнати роботу Фонду державного майна України в цьому питанні такою, що в повній мірі не відповідає вимогам чинного законодавства і потребує суттєвого покращення та удосконалення, а також кадрового і організаційного укріплення.

3. Запропонувати Фонду державного майна України у строк

до 1 січня 2012 року подати Кабінету Міністрів України та до Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації (далі — Комісія) пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства про оренду державного майна, зокрема, стосовно:

— удосконалення відбору потенційних орендарів, моніторингу результатів їх попередньої фінансово-господарської діяльності;

— більш дієвої системи контролю діяльності орендарів, попередження випадків безгосподарного використання державного майна, його псування або знищення;

— можливості дострокового розірвання договорів оренди без звернення до суду у випадках ненадходження від орендаря оплати протягом більш як 3 місяці або інших грубих порушень умов договорів оренди;

— удосконалення і спрощення для держави порядку повернення майна з оренди після закінчення строків дії договорів або дострокового їх розірвання, а також більш дієвого механізму компенсування державі втрат майна в результаті безгосподарності орендаря;

— за результатами аналізу ефективності використання державного майна, переданого в оренду, прозвітувати в січні 2012 року на засіданні комісії;

— активізувати співпрацю зі Спілкою орендарів та підприємців України з метою вироблення сучасних підходів до орендних відносин.

4. Голові Фонду державного майна України надати до комісії в термін до 10 листопада 2011 року обґрунтовані позиції ФДМУ щодо неукладання договору оренди об'єктів злітно-посадкової смуги авіабази «Узин» із ТОВ «Узин-транс».

5. Звернутися до Комітету з економічних реформ при Президенті України з пропозицією проаналізувати наслідки передачі в оренду цілісних майнових комплексів державних підприємств у частині збереження та ефективного використання державного майна з метою визначення доцільності застосування такого способу управління ЦМК державних підприємств у

довгостроковій перспективі.

6. Запропонувати Кабінету Міністрів України:

— заслухати звіт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України по ефективному використанню майна ДХК «Олександрівугілля», повернутого з оренди;

— розробити галузеву програму розвитку підприємств буровугільного комплексу як однієї із альтернатив газу й нафти в енергетиці України на базі майна ДХК «Олександрівугілля», передбачивши її фінансування окремим рядком у Державному бюджеті України на 2012 рік, та забезпечити погашення заборгованості перед працівниками ДХК «Олександрівугілля» із заробітної плати та інших соціальних платежів;

— ужити заходів, передбачених чинним законодавством України, для врегулювання спірних питань щодо майна Вільногірського ГМК та Іршанського ГЗК, у тому числі зі стягнення заборгованості із ЗАТ «Кримський Титан» перед державним бюджетом України за використання державного майна комбінату, та прийняти відповідне рішення щодо способу подальшого використання державного майна цілісних майнових комплексів.

7. Доручити голові комісії звернутися до Генерального прокурора України з інформацією про стан ефективності використання державного майна цілісних майнових комплексів, переданих в оренду, та запропонувати провести перевірку дотримання вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна», за наслідками якої має бути вжито дієвий комплекс заходів прокурорського реагування.

8. Рішення надіслати до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України, Генеральної прокуратури України.

Євген МАРМАЗОВ,
голова
Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації,
Руслан ЗОЗУЛЯ,
секретар комісії.

«КРУГЛИЙ СТІЛ»

Шанси для фальсифікації парламентських виборів є

Ставлення до ухваленого закону про вибори залежить від шансів політика на майбутніх парламентських перегонах. Таку думку під час «круглого столу» висловив народний депутат від Блоку Литвина Олег Зарубінський.

Коментуючи змішану систему виборів, народний обраонець підкреслив, що якісний склад Верховної Ради третього та четвертого скликань (формувався в 1998-му і 2002 роках за змішаною системою) був кращий.

П'ятивідсотковий прохідний бар'єр О. Зарубінський вважає досить високим. «У Нідерландах — 0,67 відсотка, у Португалії — 18 відсотків. Тому питання можна дискутувати, — переконаний він. — Але ми змушені були на це йти, оскільки вважаємо, що ця система краща, ніж та, яка діяла до цього».

Водночас, за його словами, Україні не вигідний і дуже низький, і дуже високий бар'єр. «Коли буде сильно низький — у Верховну Раду проходить багато політиків, і потім виникають проблеми для прийняття спільного рішення з того чи іншого питання. А коли високий — у парламенті не можуть бути представлені інтереси суспільства», — пояснив народний обраонець.

О. Зарубінський переконаний, що шанси для фальсифікації парламентських перегонів у 2012 році є. Оскільки вибори фальсифікують не закони, а конкретні люди. Але хоча б яким був закон про вибори, він все одно повною мірою не може всіх задовольнити.

Народний депутат від Партії регіонів Вадим Колесніченко заявив: «ПР робитиме все від неї залежне, щоб мати більшість у Верховній Раді. Однак щось прогнозувати за рік до майбутніх виборів — це все одно, що ворожити на кавовій гущі».

У свою чергу народний депутат від «БЮТ-«Батьківщина» Сергій Соболєв вважає: опозиції треба припинити плач Ярославни. А сісти за стіл переговорів і насамперед домовитись, хто формуватиме мажоритарні округи. За його словами, опозиція за результатами парламентських виборів може посісти понад 60 відсотків місць у Верховній Раді. Отож, щоб отримати таку кількість голосів, необхідно забезпечити гідну явку громадян.

Народний депутат від «НУ—НС» Ірина Герасченко зазначила: багато кандидатів йтимуть на парламентські вибори як самовисуванці, а потім переходитимуть в партію влади, щоб отримати депутатський мандат. Якщо самовисуванець свідомо йтиме від ПР, за нього ніхто не проголосує.

«Нунсівець» Віктор Матчук вважає, що впровадження п'ятивідсоткового бар'єра дає реальні шанси потрапити до парламенту політичним силам, які нині там представлені.

Прогноз
Віктор Матчук: «Половина українців або взагалі не прийдуть на дільниці, або частина з них все-таки з'являться, але зіпсують виборчі бюлетені. А влада здійснюватиме адміністративний тиск на тих кандидатів, які йтимуть по мажоритарних округах».

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Позичальники отримали додатковий захист

Конституційний Суд України (КС) оприлюднив рішення у справі про захист прав споживачів кредитних послуг. КС вирішив, що положення пп. 22, 23 статті 1 та статті 11 Закону України «Про захист прав споживачів» у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 42 Конституції України треба розуміти так, що їх дія поширюється на правовідносини між кредитором та позичальником (споживачем) за договором про надання споживчого кредиту, що виникають як під час укладення, так і виконання такого договору.

Положення статті 11 зазначеного закону передбачають такі права споживача, які за своїм змістом можливо реалізувати лише під час виконання договору споживчого кредиту

(споживчий кредит — кошти, що надаються кредитором (банком або іншою фінансовою установою) споживачеві на придбання продукції). Зокрема, це право споживача про-

тягом певного терміну відкликати згоду на укладення договору про надання споживчого кредиту без пояснення причин; не бути примушеним під час виконання кредитного договору сплачувати платежі, встановлені на незаконних засадах; достроково повернути споживчий кредит; не бути примушеним достроково повернути суму споживчого кредиту у разі незаконних порушень договору; бути захищеним від суспільного поширення ін-

формації про несплату боргу тощо.

Зокрема, як зазначено у рішенні, для споживача існує ризик помилково чи навіть унаслідок уведення його в оману придбати не потрібні йому кредитні послуги. Тому держава забезпечує особливий захист більш слабого суб'єкта економічних відносин, а також фактичну, а не формальну рівність сторін у цивільно-правових відносинах, шляхом визначення особливостей договірних правовідно-

син у сфері споживчого кредитування та обмеження дії принципу свободи цивільного договору. Це здійснюється через встановлення особливого порядку укладення цивільних договорів споживчого кредиту, їх оспорування, контролю за змістом та розподілу відповідальності між сторонами договору. Тим самим держава одночасно забезпечує добросовісного продавця товарів (робіт, послуг) від можливих зловживань з боку споживачів.

Для споживача існує ризик придбати не потрібні йому кредитні послуги

З ініціативи Новоушицької районної спілки ветеранів Афганістану в Новій Ушиці (Хмельницька область) відкрито пам'ятник воїнам–інтернаціоналістам, *інформує наш власкор Ірина КОЗАК*

Міністр регіонального розвитку, житлово–комунального господарства та будівництва Анатолій БЛИЗНЮК вручив дипломи переможцям Всеукраїнського конкурсу «Місто найкращого благоустрою». Перше місце посіли Київ та Харків, друге — Дніпропетровськ та Донецьк, третє — Миколаїв та Одеса, *передає наш власкор Тетяна ВАЛІГУРСЬКА*

Бізнес вимагає реформ, а не декларацій

ФОРУМИ

Наприкінці жовтня відбувся об'єднаний з'їзд Спілки орендарів і підприємців України та першої на вітчизняних теренах галузевої організації роботодавців торгівлі й комерційної сфери економіки. Прямо кажучи, на сьогодні найбільш широке бізнес-представництво висловило доволі критичний погляд на хід економічних реформ.

Надзвичайно широкий спектр проблем стосувався розширення економічної свободи, практики застосування положень Податкового кодексу, репрезентативності бізнес-асоціацій і зміни їх керівних органів тощо. Проте найголовніше — з'їзд сформулював свою власну позицію до втілення в життя реальних, а не задекларованих реформ. І це віднайшло своє відображення у відповідній резолюції цього представницького форуму.

По-перше, в ній бізнесмени звертаються до Президента країни з пропозицією заборонити органам влади та місцевого самоврядування до виходу економіки на докризові показники (станом на 1 січня 2008 року) видавати будь-які регулятор-

ПРЯМА МОВА:

«Підтримати ідею формування єдиного представницького органу організацій роботодавців (підприємців) та їх об'єднань на національному, галузевому та територіальному рівнях на засадах горизонтальної коаліції учасників зі збереженням їх статутної самостійності, без будь-якого примусу чи спонукання вступати до діючих об'єднань організацій роботодавців чи підприємців.

но-нормативні акти, які обтяжують умови підприємництва. Заразом — пропонують порушити перед Конституційним Судом питання про невідповідність окремих положень Закону «Про соціальний діалог в Україні» і Конвенції Міжнародної організації праці при ООН, і власне, самій Конституції.

По-друге, бізнесмени наполягають, щоб до них дослухався Кабінет Міністрів. А для цього, на їх погляд, слід доручити Міністерству фінансів та Державній податковій службі... сумлінно виконувати власні установки, зокрема, ст. 56 Податкового кодексу —

ПРЯМА МОВА:

«Триває практика комерціалізації дозвоільно-ліцензійних органів, коли створені або «кришовані» чиновниками комунальні або приватні комерційні структури фактично є монополістами з надання переддозвоільних, експертних чи адміністративних послуг. Прикладом цього є діяльність таких монополістів, як енергопостачальні компанії»...

ною включати до витрат поточного звітного періоду від'ємне значення податку на прибуток, яке утворилося на старті року, численними відмовами платникам податків у праві зареєструватися платником ПДВ відповідно до вимог Податкового кодексу або неправомірним анулюванням належних свідощів тощо. На погляд бізнесменів, дерегуляції потребує адміністрування сплати єдиного внеску фізичними особами — підприємцями та іншими суб'єктами господарювання. Якщо уряд до цього не прислухається, Україна й надалі посідатиме за кількістю податків 181-ше місце серед 183 країн, які потрапили в рейтинг Світового банку.

І ще. Представники бізнесу вважають за доцільне запровадити безстрокові договори оренди державної та комунальної власності. А в разі сумлінного дотримання умов оренди — також і дозволів та ліцензій на право здійснення підприємницької діяльності. Вони вважають, що такий орендар гідний пріоритетного права на пролонгацію договорів оренди, чинність яких добігає кінця. Цілісних майнових комплексів, зокрема. Якщо орендар власним коштом поліпшує якість майна, то він має набути пріоритетне право на його викуп. Усе це перебуває в компетенції Міністерства економічного розвитку і торгівлі, до якого є й інші пропозиції.

Приміром, доопрацювати спільно з професійними об'єднаннями законопроект «Про внутрішню торгівлю». Або ще така: створити інтегральну модель нарахувань на фонд оплати праці з урахуванням регуляторних переваг для бізнесу.

Міністерству соціальної політики пропонується доручити підготовку змін до законів України «Про соціальний діалог в Україні» і «Про організації роботодавців» із тим, щоб роботодавці на рівних із профспілками та владою мали вагомий голос у суспільно-економічних та соціально-трудовах відносинах. І спільно з Міністерством охорони здоров'я — законодавчо врегулювати скасування оплати перших п'яти днів за лікарняними листками за рахунок роботодавця тощо.

Цікаво, що з моменту прийняття резолюції професійних об'єднань бізнесменів уже збіг місяць, а про реакцію влади не чути. Може, їй через вибори, що насуваються, уже не до проголошених реформ?

Сергій МИКОЛАЄВ.

Цивільні захищають військовий санаторій

СИТУАЦІЯ

Акцію протесту проти можливого закриття санаторію «Хмільник», що належить Міністерству оборони, провели лікарі і медичні працівники.

Колектив однієї з кращих оздоровниць військового відомства вийшов на майданчик при вході до воріт санаторію з плакатами, на яких значаться вимоги: повернути заборговану платню, зупинити за-непад оздоровниці, а головне — не закривати і не продавати медичний зак-

лад. Інформація про те, що хтось поклав око на санаторій і його територію, уже давно поширюється у колективі. Оздоровниця військових «Хмільник» знаходиться у центрі однойменного міста на Вінниччині, в парку вікових дерев. Особливістю цього закладу є використання природних

радонових джерел, які успішно впливають насамперед на лікування хвороб опорно-рухового апарату. За більш ніж 50-річну історію медичного закладу тут поліпшували здоров'я не тільки військові, а й члени їхніх родин.

— Протягом останнього часу ми навіть відмовлялися від отримання зарплати заради того, щоб можна було сплатити кошти за використання природного газу, — каже лікар Олена

Шмаль. — Без цього заклад повністю припинив би роботу. Однак і це не допомогло. Закінчилося тим, що ми — без зарплати і санаторій у боргах, як у шовках.

Новий керівник санаторію Юрій Цвигун пояснює причину заборгованості тим, що левову частку боргів дає стара котельня, — шомісяця «набігає» приблизно п'ятсот тисяч гривень. На спорудження нової потрібно, за попередні-

ми підрахунками, чотири мільйони гривень. Інформацію про це передали у Міноборони.

— Жодних намірів продати чи перепрофілювати санаторій «Хмільник» у міністерства нема, — уточнив директор військово-медичного департаменту Міноборони Рафік Камалов. — Навпаки, наше завдання відновити роботу закладу, причому на повну потужність. А в перспективі навіть збільшити її. Адже територія дуже велика. Тут можна спорудити ще декілька нових корпусів.

За інформацією пана

Камалова, Міноборони вже перерахувало п'ятсот тисяч гривень коштів на повернення заборгованої платні. Загальна сума боргу становить вісім мільйонів гривень. Решту коштів обіцяли повернути до кінця року. Хоча в колективі не всі вірять, що так воно станеться. Голова профкому санаторію Юрій Спийчук каже, що чітко контролюватимуть виконання даної обіцянки. Якщо цього не станеться, пойдуть до Києва пікетувати будівлю Міноборони.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Працівники пошти порадять, що передплатити

На Ужгородському поштамті практикують День передплатника. Для зручності громадян, це відбувається прямо в просторому й затишному операційному залі, де

завжди велелюдно. Досвідчені працівниці пошти порадять, якому виданню в тій чи іншій сфері варто надати перевагу, що краще передплатити молодим, а що

— людям літнім. Відрадно, що газета «Голос України» користується прихильністю ужгородців.

Василь НИТКА.
Фото автора.

На знімку: (зліва направо) оператор Тетяна Кирлик, начальниця дільниці передплати поштамту Маргарита Воробйова, в. о. начальника відділу передплатних видань Закарпатської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Любов Сег, інженер облдирекції Тетяна Іллїній разом із передплатницею.

Тернопіль повністю оновить тепломережу за рахунок кредиту ЄБРР

Шанс повністю реконструювати систему теплопостачання має Тернопіль. Від Європейського банку реконструкції і розвитку місто отримає 15 мільйонів євро кредиту на 25 років. Ще 5 мільйонів євро — безповоротний грант.

Рішення про виділення цих коштів прийнято днями на конференції донорів ЄБРР. Такий проект — перший у Східній Європі. Невдовзі він буде обговорюватися у міській раді. За словами міського голови Сергія Надала, виділені кошти — це третина бюджету міста. Наразі система теплопостачання міста — дорога й затратна. Не дивно, що чимало городян від'їжджали від неї і встановили індивідуальне опалення. Ті, хто не встиг (наразі діє заборона на відключення від централізованої системи) або не мав на це коштів, змушені платити чималі гроші за тепло та гарячу воду. В жовтні населення оплатило лише четверту частину наданих послуг, бюджетні організації — третину. Нещодавно на кілька годин залишився без тепла й гарячої води центр міста: через борги комунального підприємства «Тернопіль-міськтеплокомуненерго» перед НАК «Нафтогаз

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

України», які становлять більш як 58 мільйонів гривень, «Тернопільміськгаз» опломбував котельню на вулиці Івана Франка. Всіх споживачів попередили: якщо оплата буде на такому низькому рівні, вони можуть залишитися без тепла й гарячої води.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ЦИФРА

Менш як тисячу гривень пенсії отримують 71,8% буковинських пенсіонерів. Такі дані поширила прес-служба Чернівецької ОДА. А частка трудівників, котрим держава виплачує більше 1500 гривень щомісяця, становить 8,7% від загальної кількості пенсіонерів області.

Сергій СУЛИМА.

Аншлаг на студентському кінофестивалі

В українських мегаполісах навіть кінофестивали із міжнародним статусом останнім часом збирають обмаль публіки — мабуть, стало важче знаходити шляхи до сердець глядачів. А от у Херсоні днями з аншлагом пройшов XIV

щорічний фестиваль студентського кіно. Аматорські колективи місцевих вузів традиційно показали на ньому дванадцять ігрових стрічок навдивовижу різноманітних жанрів: від ліричної драми до музичної комедії та гумористичних скетчів. Вочевидь, сюжети виявились близькими і зрозумілими аудиторії, тож зал найбільшого в обласному центрі кіноконцертного комплексу «Ювілейний» на час фестивального показу був повен ущерт.

Роботи своїх ровесників дивилися понад півтори тисячі юнаків та дівчат. Стільки публіки останніми роками в Херсоні було не до снаги зібрати навіть першорядним естрадним зіркам з Києва та Москви!

Цікаво, що в переможці кінофестивалю не вдалося вийти майбутнім профі — початківцям-режисерам та юним журналістам, що також показували тут свої стрічки. Перше місце журі віддало стрічку студентів природознавчо-туристичного факультету Херсонського держуніверситету. Це навдивовижу смішна комедія «Єралаш», в основі якої — пригоди звичайного херсонського студента по дорозі з дому на лекції. Ім дістався і головний приз від організаторів — сучасний комп'ютерний комплекс, завдяки якому переможці зможуть змонтувати і випустити у світ ще чимало захопливих стрічок.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Інтеграцію поставлять «на паузу»?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Ми бачимо, що є країни, які вважають, що Україна ще не досягла тих критеріїв, які пред’являються нашій країні», — зазначив він. За словами Президента, можливо, доведеться зробити паузу, як це вже було в питанні євроінтеграції України.

«Це можна зробити й зараз», — сказав він. Водночас Віктор Янукович підкреслив, що процес євроінтеграції в цілому для України не буде припинено, оскільки в країні тривають реформи. Глава держави також укотре підкреслив, що для України дуже важлива фіксація в угоді про асоціацію перспективи членства в ЄС. За словами Президента, деякі політики кажуть,

що цей пункт може ускладнити ратифікацію угоди в деяких парламентах, «але в нас оптимістичний настрій».

«Ми виконуємо сьогодні партнерські зобов’язання, які взяли на себе», — сказав він і нагадав, що Україна завершила переговори про створення зони вільної торгівлі з ЄС, виконала першу частину плану дій із встановлення безвізового режиму.

«Це факти, які є реальністю. Інше залежить від деяких обставин», — сказав В. Янукович, додавши, що ще

багато часу до грудневого саміту Україна — ЄС, і переговори тривають. «Занепокоєння, що існує, воно є і в нас», — визнав він.

«Я приїхала в Київ як друг, і наші країни — теж друзі, незалежно від того, хто президент. Європа дуже позитивно налаштована до України, але з’явилася суб’єктивна умова, що усіх здивувала. Європа була шокована вироком Тимошенко», — у свою чергу зробила офіційну заяву Президент Литви Далі ГРИБАУСКАЙТЕ (на знімку). «Вона стала жертвою політичної нейтралізації — ці слова мене уповноважили донести від імені Євросоюзу. Європа просить забезпечити справедливий розгляд апеляційних справ Юлії Тимошенко», — відзначила г-жа Грибаускайте.

«Успіх саміту із Брюсселем залежатиме від того, наскільки Україна буде жити в дусі асоціації. Я розумію, що це хворобливе питання для вас, точно так само це розуміє Європа, що не хоче втручатися у внутрішні справи вашої краї-

ни й диктувати, як їх вирішувати. Нас радує те, що Україна дотримується даних обіцянок в економічній сфері», — заявила литовський Президент.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Заступник Генпрокурора виступив перед євродепутатами

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Справу Тимошенко в Брюсселі обговорювали за зачиненими дверима, тож про що саме йшлося, можна судити лише з висловлювань учасників зустрічі. Так, Ренат Кузьмін зазначив: «Була

відкрита дискусія щодо подій, які відбуваються в Україні. Йшлося про кримінальні справи щодо экс-прем’єра Тимошенко, справи, які розслідуються, і справи, які вже знаходяться в суді».

У свою чергу, Сергій Власенко заявив: «Я сказав кілька речей щодо так званого розслідування проти Тимошенко, яке не є розслідуванням кримінальним, але політичним». А ось Григорій Немиря вважає, що ук-

раїнська влада намагається зробити Генеральну прокуратуру додатковим інструментом своєї зовнішньої політики: «Я розцінюю те, що відбулося, як очевидну спробу української державної машини використати Ген-

ральну прокуратуру як інструмент зовнішньої політики України, що є абсолютно абсурдно, тому що в інструментарії зовнішньої політики будь-якої країни не має бути присутня Генеральна прокуратура», повідомив УНІАН.

Південнокорейські ВМС шукають партнерів у Миколаєві

Днями на Державному підприємстві «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря»-«Машпроект» побували Посол Республіки Корея в Україні Кім Ін Цжун і військовий аташе цієї країни Лім Джин Текх. Підсумовуючи результати візиту, вони висловили велику зацікавленість в українській продукції.

Виконувач обов’язків директора з маркетингу і перспективних проектів ДП НВКГ «Зоря»-«Машпроект» Юрій Султанський зазначив, що, незважаючи на розвиненість газотурбінного флоту та оснащеність південнокорейських ВМС корабельними силовими установками GeneralElectric, «Зоря»-«Машпроект» має всі шанси на співпрацю з корейцями.

Тим більше що такий досвід уже є: військово-морський флот Південної Кореї понад три роки експлуатує кораблі на повітряній подушці проекту «Мурена» з силовими установками, виготовленими у Миколаєві.

Олександра МЕНТЕЛЬ. Фото надане прес-службою ДП НВКГ «Зоря»-«Машпроект».

Оздоровниці для клишоногих обіцяють закордонну підтримку

«Чотири лапи» зацікавилися Закарпаттям. Ця знана міжнародна організація опікується проблемами жорстокого поводження й захисту тварин.

Закарпаттям зацікавилися, коли дізналися, що в Міжгірському районі завершують спорудження сучасного реабілітаційного центру для бурих ведмедів. Оскільки в Європі він стане найбільшим, то «чотирилапівці» хотіли б долучитись до роботи у цій сфері:

— Ми готові допомагати і консультаціями фахівців, і фінансово, — звернувся до керівника краю під час зустрічі в облдержадміністрації голова організації Амір Халіл.

Як уже повідомлялося, реабілітаційний центр для бурих ведмедів незабаром відкриється в центрі Національного природ-

ного парку «Синевир». На його будівництво Міністерство екології та природних ресурсів України виділило понад два мільйони гривень. Уже зведено огорожу, прокладуть дорозу і облаштують барлоги та водойми. На «ведмежому курорті» реабілітацію проходять клишоногі, які зазнали жорстокого поводження, конфісковані тварини. Центр розміститься на території в 12 гектарів. Подібний, де мешкають 63 ведмеді, існує в Румунії. На Закарпатті хочуть «поселити» щонайменше сотню хижаків.

Василь НИТКА. Закарпатська область.

ФОТОФАКТ

Англійський пойнтер одержав першу нагороду на міжнародній виставці собак у Загребі (Хорватія), в якій взяли участь собаківники з 33 країн.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

ПЛАНЕТА

Заворушення в Єгипті

Учора вдень на площі Тахір у центрі Каїра поновилися зіткнення мітингувальників з поліцією. Вони відбувалися в районі будівлі МВС Єгипту. І, за даними ЗМІ, провокаторами були демонстранти. Раніше, у вівторок, Вища рада збройних сил Єгипту доручила міністерству юстиції створити комісію з розслідування «обставин і причин всіх інцидентів, жертвами яких стали демонстранти». А єгипетський уряд на чолі із прем’єр-міністром Ісамом Шарафом подав у понеділок увечері у відставку.

Близько полудня вчорашнього дня протестувальники закидали поліцейських пляшками із запалювальною сумішшю. Сили безпеки, що відійшли напередодні ввечері безпосередньо до будівлі МВС на вулиці Мухаммеда Махмуда, застосували сльозоточивий газ проти нападників. Тим часом сама площа готувалася до проведення масової акції «Врятуємо батьківщину!», організаторами якої виступають молодіжні партії й рухи.

Тим часом, Вища рада збройних сил, що править у Єгипті, поки що не прийняла відставку уряду прем’єр-міністра Ісама Шарафа, повідомив Перший канал єгипетського телебачення з посиланням на військове джерело. Також повідомлялося про те, що Вища рада Єгипту запросила представників різних політичних сил країни на діалог.

«Славянський батальйон» на захист Росії?

Представник Російської Федерації при НАТО Дмитро Рогозін виступив з ініціативою сформувати в російській армії ... «слов’янські батальйони». Такі військові підрозділи будуть аналогом «французького іноземного легіону», але в країні суверенної демократії — в Росії.

За задумом колишнього голови націоналістичної партії «Конгрес русских общин» Дмитра Рогозіна, до слов’янського батальйону можуть вступати всі, хто бажає вмерти за Росію. Але, щоправда, є обмеження — на відміну від французького іноземного легіону. У таких військових підрозділах не повинні служити кавказці, азіати, метиси та афроамериканці. Найбільше таких патріотів виявилось, на думку повпреда у НАТО, серед сербів. Вони — слов’яни, православні. До російських консульств за кордоном звернулося близько 20 тисяч косовських сербів із проханням отримання російського громадянства. Хоча напевно чи серби мріють «одягти погони» і стати слов’янською «людиною з рушницею».

І раніше Дмитро Рогозін уособлював у Росії «надмірну любов до росіян» всіма своїми помислами, політичною діяльністю та скандальними заявами. В Москві пам’ятають одіозний рекламний ролик його партії, показаний на телебаченні під назвою «Выгоним не русских из Москвы!».

Дмитро Рогозін так налякав Кремль своїм націоналізмом, що спочатку його виштовхнули з великої російської політики, а потім, як політичний бонус, але подалі від столиці, посадили в крісло російського повпреда при НАТО.

Колішній головний PR-менеджер партії влади Гліб Павловський, критикуючи Дмитра Рогозіна, підкреслив, що «в Росії вже є батальйон, куди можуть записатися бажаючі повоювати за інтереси слов’ян: це батальйон «Схід» у Чеченській Республіці. Я думаю, ідея «слов’янських батальйонів» — передвибірний хід, що пожвалює наш сумний передвибірний пейзаж», — заявив він журналістам.

Ініціативу Рогозіна дійсно можна розглядати лише в контексті виборів до Державної Думи РФ, які відбудуться за півтора тижні, — 4 грудня. «Слов’янські батальйони» — це кістка, яку кинули націоналістам у переддень виборів.

І хоча президент РФ Дмитро Медведев вважає, що «розігрувати націоналістичну карту неприпустимо», але майже всі політичні партії, допущені до виборів у парламент, активно використовують націоналістичні гасла. Наприклад, російський Центровборчком був змушений попередити ЛДПР: рекламні бігборди партії переконують виборців у тому, що «Жириновский — за русских!».

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

Дніпро у Києві очистили від мазуту, що вилився після падіння крана «Захарій» (УНІАН)

Міський голова Запоріжжя Олександр СІН заявив, що комунальні підприємства міста буде реорганізовано — натомість створять єдиний обслуговувальний центр, де нараховуватимуть комунальні платежі й оперативно керуватимуть аварійними службами, повідомляє наш власкор Віктор Песиголовець

Чорнобильський розкол

Поки одні голодують і вимагають відставки вищої влади, інші закликають зберегти конструктив у переговорах із урядом

Ось уже кілька місяців увагу країни прикуто до пенсійного питання чорнобильців. У різних регіонах — схожі події: там чорнобильці й ліквідатори провели мітинг, там — штурмували адмінбудівлю. Тим часом, чорнобильці Львова готуються «йти» на Київ. Щоб уже не від місцевої, а від центральної влади вимагати допомоги у розв’язанні своїх фінансових проблем.

А от президент Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України» Юрій Андреев дивується: мовляв, якщо проблеми вже вирішуються, то навіщо готувати чергове протестне повстання. Щоправда, одразу знаходить відповідь на своє запитання: значить, це комусь потрібно. Нібито без серйозної підтримки таких протестів не було б. Останні ж називає провокаціями, заснованими на брудних політичних мотивах. І все б нічого, якби такі «виступи» не ставили під загрозу виконання меморандуму, підписаного у вересні цього року.

— Минулого тижня уряд погодився піти на осучаснення чорнобильського заробітку. У цьому разі пенсії у всіх чорнобильців зростуть майже на 2,5 тисячі гривень. Середня пенсія підніметься до 4,5 тис. грн. Цього рішення ми прагнули сім років. І це буде зроблено для всіх чорнобильців, у тому числі й для тих, хто ніколи не подумав би судитися. Тому ми просто зобов’язані зберегти конструктив у переговорному процесі.

Юрій Андреев наполягає: рішення судів, якими частина чорнобильців відстояли свої підвищені пен-

сії, виконувати треба, але не за рахунок інших соціально незахищених верств населення. Каже: «У 2008—2009 роках уже був прецедент, коли судові виконавчі служби заарештовували рахунки пенсійних фондів, соціальних управлінь областей, районів і міст. І поки не були задоволені судові позови, всі соцвиплати припинялися». Не повторити цей досвід — завдання нинішньої влади. Як варіант, мовляв, можна розглянути можливість реструктуризації цих виплат.

До слова, за підрахунками Андреева, за 9 місяців цього року за судовими рішеннями вже було виплачено 6,3 млрд. гривень. При цьому ще 40 тисяч позовів було виграно в судах, але виплати за ними ще не починалися. І приблизно 350 тисяч позовів по всій країні пере-

Голодуючі чорнобильці у наметі, встановленому перед Головним управлінням Пенсійного фонду в Донецькій області.

бувають на розгляді у судах. Щоправда, як тільки рішення про осучаснення зарплат чорнобильців настане чинності, привабли-

вість судових позовів зникне. Адже, каже Юрій Андреев, насправді тільки третину відсуджених грошей одержували самі чор-

нобильці. Дві третини йшло на утримання деяких суддів, адвокатських контор тощо.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Міліція Донецчини перейшла на посилений варіант несення служби. Кажуть, для попередження терактів

Правоохоронці Донецької області вживають усіх необхідних заходів щодо недопущення можливих терактів, інформація про загрозу яких була поширена в низці ЗМІ. Таку заяву зробило ГУМВС України в області. «Міліція області переведена на посилений варіант несення служби. При главку створений оперативний штаб, завданням якого є вжиття всіх необхідних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки мешканців регіону», — йдеться в документі.

Минулого тижня прокуратура області порушила кримінальну справу за ознаками складу злочину, передбаченого частиною 1 статті 258 Кримінального кодексу України («Терористич-

ний акт»). У прокуратурі зазначили, що справа пов’язана із нещодавнім вибухом у Дніпропетровську, після якого невідомі зловмисники залишили погрози на одному з інформаційних сайтів.

Увечері в понеділок два підозрілі пакети, із яких нібито стирчали дроті, виявили мешканці одного з будинків у Маріуполі. На місце пригоди приїхали вибухотехніки, які після огляду прийняли рішення підірвати знахідку на місці. При цьому мешканців під’їзду евакуювали, а подачу газу на будинок перекрили. Після знищення пакетів маріупольцям дозволили повернутися до осель. Що було в пакетах — вибухо-

ві пристрої чи муляжі, — встановить розслідування.

А тим часом міліція відрепортувала про успішне розкриття двох резонансних злочинів. Затримано підозрюваних у скоєнні розбійного нападу на інкасаторську машину «Укрпошти». Ними виявилися четверо раніше судимих громадян, які в Старобешівському районі зупинили автомобіль із грошима, змусили водія та двох інкасаторів вий-

ти, обеззброїли та вдягли на них наручники. Після цього перенесли мішки із грішми до машини та зникли в невідомому напрямку. Загальна сума викраденого становить близько 700 тисяч гривень. У ході обшуків у зловмисників вилучено близько 400 тисяч гривень, а також зброю. Фігурантам загрожує до 15 років позбавлення волі.

Також розкрито крадіжку з офісу обласної організації Комуністич-

ної партії України, скоєну наприкінці серпня. За словами першого заступника начальника Донецького міського управління міліції Сергія Ласкавого, «навідником» став чоловік колишньої співробітниці обкому, яку було звільнено. Раніше судимі приятелі чоловіка отримали від нього інформацію про те, що в партійному офісі зберігається велика сума грошей. Зловмисники викрали 93 тисячі гривень, зібрані для передплати на партійні періодичні видання. Одного з крадігів вдалося затримати у Києві, іншого оголошено в розшук.

Ліна КУЩ.

Вибух на шахті — шукають стрілочника?

Гірники шахти «Краснокутської» ДП «Донбасантрацит» поскаржилися Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, що на них намагаються перекласти провину за вибух метану. Нагадаємо, цього літа, у

результаті інциденту постраждало 23 особи. Зокрема робітники, незважаючи на повідомлення керівництва, вважають, що куріння не є справжньою причиною нещасного випадку. Тим часом, за виснов-

ком Держгірпромнагляду, аварія сталася внаслідок грубих порушень вимог «Правил безпеки у вугільних шахтах». Зокрема, порушення заборони куріння.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Немає тепла — платять штрафи

Провівши вибірковий аналіз температурних графіків подачі гарячої води Красилівським підприємством теплових мереж, Антимонопольний комітет з’ясував, що траплялись ви-

падки, коли вода виходила з котельні холодніша, ніж мала би бути. При цьому комунальні підприємства не проводили перерахунків тарифів громадянам, які не отримали якісні послуги. Оскільки

споживачі не мають іншого джерела отримання таких послуг, АМКУ оштрафував Красилівське підприємство теплових мереж за зловживання монопольним становищем.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

ФОТОФАКТ

У Луганську відбувся Всеукраїнський фестиваль творчості для дітей і молоді з обмеженими фізичними можливостями «Восток-Схід-2011», який уже другий рік проводять за участю студентів-волонтерів Луганського національного університету, котрі навчаються за фахом «Перукарське мистецтво».

Фото Олексія КОВАЛЬОВА (Укрінформ).

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Кіровоградщина — із цифровим телебаченням

Переважна більшість території області вже охоплена цифровим сигналом, повідомив під час сесії облради голова Держкомітету телебачення та радіомовлення України Олександр Курдінович.

Однією із причин загальної потреби переходу на «цифру» є забезпечення права громадян на отримання інформації в якіснішій, ніж дотепер, формі та збільшення кількості мешканців, які мають змогу дивитися саме обласне телебачення. Як відомо, сигнал аналогового мовлення покриває не всю територію області, а з приходом цифрового мовлення цю проблему буде розв’язано. Наступне питання, що його слід вирішити, — забезпечення жителів Кіровоградщини спеціальними приймачами сигналу.

Лариса РОМАНЮК.

Утилізують пестициди

Уже до кінця року 111,1 тонни заборонених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин, що лишилися у спадок від колишніх колгоспів, вивезуть на утилізацію до Польщі. Адже в Україні немає підприємства, яке цим займалося б. На це виділили кошти з державного природоохоронного фонду. За дани-

ми комплексної інвентаризації, донедавна в області зберігалось трохи більше 309 тонн пестицидів. Їх повністю вивезли із Зарічненського, Корецького, Сарненського, Дубенського районів, підсумовують фахівці державної екологічної інспекції в Рівненській області. Саме там зберігалось чи не найбільше пестицидів.

Олександра ЮРКОВА.

ЦИФРА

14 000

злочинів зареєстровано протягом цього року у Львівській області органами внутрішніх справ. Від них постраждало майже 7 тисяч осіб, 165 — загинули. Як повідомляє Львівське обласне управління статистики, сума завданих збитків становила 143 мільйони гривень.

Богдан КУШНІР.

Липова реконструкція

Прокуратура Євпаторії (АРК) розкрила чергову схему розкрадання бюджетних коштів і порушила кримінальну справу. У ній два фігуранти — керівниц-

тво республіканського реабілітаційного центру і фірми-підрядника. Перший замовив реконструкцію пляжу в межах містакурорту і проплатив за це 620 тисяч гривень. А підрядник надав липові акти про виконання робіт, хоча насправді на «реконструйованому» пляжі ніхто і пальцем не поворухнув. Отож дії замовника прокуратура кваліфікувала як зловживання службовим становищем, а підрядника — як посадове підроблення. Наразі триває слідство.

Василь РОМАНІВ.

Відкрили музей чуваського поета

В Остерській гімназії відкрито музей поета, творця новітньої чуваської літератури Мішші Сеспеля. Право перерізати символічну стрічку доручили меценатам, голові чернігівського об’єднання чувашів Георгію Трофимову та спортсменці Надії Лісовій. Остання є головою всеукраїнської громадської організації «Мішші Сеспель». Гості з Криму, Чернігова, остерських школярів виконали низку українських та чуваських пісень.

Про трагічну долю поета, який загинув у молодому віці, розповіла мистелька Наталія Пташник. Новоствореному музею гості подарували комплект книг від чебоксарського театру та збірку поезій Олександра Олійника, присвячену Чувашії.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Оприлюднять «чорний список» несумлінних виробників

Державна інспекція з питань захисту прав споживачів оприлюднить на своєму сайті до кінця листопада «чорний список» несумлінних виробників і реалізаторів м'ясо-молочної продукції. Про це заявив голова Держпотребінспекції Сергій Орехов, повідомляє Департамент інформації та комунікацій із громадськістю секретаріату КМУ.

Приводом для такого рішення стали результати перевірки м'ясо-молочної продукції, ініційованої Держпотребстандартом за дорученням Прем'єр-міністра України. «Після лабора-

торних досліджень у всіх випадках виявлено невідповідність стандартам, зокрема виявлено уміст барвників, сої, перевищення рівня вологості. У нашому випадку можна сказати, що це обман споживачів», — підкреслив Сергій Орехов. За його словами, послаблення контролю за якістю продукції сталося також через відсутність державного фінансування на здійснення лабораторних досліджень. У жовтні вперше за останні роки на ці цілі надано 1,7 млн. грн., а в бюджеті 2012 року передбачено 24 млн. грн.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Голова Держпотребінспекції Сергій Орехов демонструє Прем'єр-міністру України Миколі Азарову зразки перевіреної продукції.

У Києві відбулися сутички...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Основні заходи Коаліцією учасників пома-

ранчевої революції були намічені на вечір, однак уже з ранку близько 50

представників «Молодого Батьківщини» під транспарантами «Майдан

тепер біля Лук'янівського СІЗО!» провели біля Лук'янівського СІЗО в Києві акцію з нагоди Дня свободи (на знімку). Вони спорудили невелику сцену, увімкнули через динаміки українські патріотичні пісні та пісні часів Майдану. Пізніше активісти вирушили на Майдан, де спробували встановити символічний намет напроти Головоштамту. Однак представники спецпідрозділу «Беркут» перешкодили їм зробити це.

Почалася тиснява й бійка, у центрі якої опинився народний депутат України Андрій Парубій. Натопскандував: «Ганьба! Ганьба!». А політик намагався переконати правоохоронців, що люди не порушують заборону суду, а просто прийшли на зустріч із ним, з народним депута-

том. Однак «Беркут» був невіддільний. У сутичках постраждало кілька фотографів, чий камери були розбиті. Ну, а Андрій Парубій, користуючись своїм імунітетом, хвилин через 20 зумів вирватися, заявивши на камери: «Те, що робить міліція, — ідіотизм!».

Тим часом, Президент України Віктор Янукович привітав співвітчизників із Днем свободи. Його поздоровлення розмістили на сайті Президента. «Свобода, Незалежність, Соборність — це ті немигучі цінності, які завжди були, є й будуть шановані в Україні», — зокрема, підкреслив глава держави.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

«Рекорди» псевдопрофесора анульовані

Унікальна пам'ять «професора» Національного університету «Львівська політехніка» Андрія Слюсарчука виявилася звичайним блефом. Після того, як два члени комісії заявили, що не були присутніми під час шоу із запам'ятовування числа Пі, представники «Книги рекордів України» анулювали всі досягнення псевдопрофесора. Із інформаційних носіїв видалено навіть згадку про Слюсарчука.

Акція із запам'ятовування тисячі цифр проходила у Львові в Палаці учнівської молоді. З першого разу «професор» Слюсарчук не зміг настроїтися, тому шоу перенесли на пізніший час. Через кілька годин, коли зафіксували «рекорд», більшість членів комісії не були присутні. Але в протоколі було записано, що «компетентною кваліфікаційною комісією встановлено та підтверджено візуальне запам'ятовування і точне відтворення числа Пі». Перерва виявилася необхідною, щоб сфотографувати «рекорд». Скоріше за все, Андрій Слюсарчук скористався сучасними технічними засобами зв'язку — звичайним жучком, який вмикається у вусі.

Дивно, чому професори з «Львівської політехніки», які були членами комісії, мовчали кілька років, а заговорили тільки тепер, коли Галицький районний суд затримав афериста на час розслідування кримінальної справи.

Богдан КУШНІР.

Музей: завалиться — не завалиться?

Обвал стародавнього особняка загрожує поховати під руїнами 36 тисяч унікальних експонатів Херсонського краєзнавчого музею. Це «золотий фонд» відділу природознавства, який розміщується в побудованому понад століття тому історичному будинку на вулиці Горького, відомому городянам як Музей природи. Там також розміщена постійно діюча виставка морських мешканців і колекція представників сухопутної фауни, подивитися на які щомісяця приходять сотні дітей із вчителями й батьками. Однак після серії протікань із підземних магістралей центрального опалення та водоводу, будівництва по

сусідству декількох торговельних комплексів почалося осідання глинистих ґрунтів. Урешті-решт вапняковий фундамент музейного комплексу втратив цілісність.

Директор музею Тетяна Братченко каже: «Ми виставили «маячки» на тріщинах, замовили обстеження будинку на вулиці Горького експертам НДІ «Проектреконструкція». Вони дійшли висновку, що його фундамент потрібно негайно зміцнювати, але на це потрібно близько трьох мільйонів гривень, а ми поки що не знайшли навіть десяти тисяч на оплату технічного висновку».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ. Херсонська область.

Дворічний малюк помер після щеплення

Після щеплення від дифтерії, правця і коклюшу дворічний Данилко Горілчаний помер у реанімаційній палаті, де він опинився після того, як у нього почала розвиватися реактивна менингококова інфекція.

За словами мами померлої дитини, перед щепленням малюка оглянув лікар, який не виявив у Данила ніяких відхилень: дитина була здорова й життєрадісна. Після того, як мама звернула увагу на сині плями на тілі хлопчика, вона негайно викликала «швидку допомогу». Меди-

ки прибули через кілька хвилин після виклику, і хвору дитину було доставлено в лікарню, де почали боротися за її життя. Урятувати малюка не вдалося.

Остаточні результати причин смерті стануть відомі після завершення службового розслідування. Самі медики не пов'язують її з вакцинацією дитини. Тим часом у лікарнях Одеси припинено щеплення дітям французькою вакциною, після якої наступило різке погіршення здоров'я дитини.

В'ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

сером Мариною Вродою з приводу екранізації одного з його творів.

Лариса РОМАНЮК. Фото автора.

СПОРТ

Вісті з відусіль

Футбол. Варшава (Польща). Сьогодні тут відбудеться зустріч представників національних збірних, котрі входять до відбірної групи Н на чемпіонат світу-2014, який прийматиме Бразилія. До шістки команд, котрі боротимуться за вихід до фінальної частини змагання, як відомо, увійшли збірні Англії, Молдови, Польщі, Сан-Марино, України та Чорногорії. Зустріч у столиці Польщі — останній шанс суперників погодити розклад ігор, бо наданий ФІФА час (до 30 листопада) добігає кінця. Якщо сторонам не вдасться домовитися, календар буде визначений за допомогою сліпого жереба.

Україна на цій зустрічі буде представлена тренером національної команди Олегом Блохіним. Польську й англійську збірні також представлятимуть їхні наставники — Францішек Смуда і Фабіо Капелло відповідно.

Хокей. Чемпіонат ПХЛ України. «Компаньйон-Нафтогаз» (Київ) — «Сокіл» (Київ). 2:4 (1:1, 0:1, 1:2). «Донбас» (Донецьк) — «Харківські Акули» 4:1 (1:0, 3:1, 0:0).

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Кривбасбаскет» — «Будівельник». 74:78 ОТ (17:18, 19:21, 10:12, 17:12, 11:15). «Миколаїв» — «Київ». 72:60 (19:16, 23:12, 14:16, 16:16).

***

Сьогодні до БК «Дніпро-Азот» має прибути новий тренер, 34-річний литовець Дональдас Кайріс, з яким укладемо угоду на півтора роки. Цей досить молодий наставник був асистентом тренерів у відомих клубах: «Летовас Рітас» (Литва), російських «Хімках» та ЦСКА. Нині Кайріс є помічником Кястутіса Кемзури в національній збірній Литви. Він стажувався в клубі «Сан-Антоніо» (США), коли той став чемпіоном НБА, працював із командою університету Міссурі. В сезоні 2008/09 Кайріс допоміг команді «Рига» (Латвія) завоювати бронзові нагороди національного чемпіонату, а також гідно виступити у фіналі чотирьох Балтійської ліги.

ФОТОФАКТ

Реставратор Національного науково-дослідного реставраційного центру України Віктор Голуб під час презентації в Національному заповіднику «Хортиця» продемонстрував меч Х століття, що його було знайдено на дні Дніпра.

Фото Олександра ПРИЛЕПІ/УНІАН.

Укрзалізниця за 10 місяців завантажила понад 11 мільйонів тонн зерна (*Укрінформ*)

Завершення переговорного процесу щодо Угоди про асоціацію є величезним кроком для України. Про це вчора заявив Посол Польщі в Україні Генрик ЛІТВІН (*Укрінформ*)

Чому наші діти тікають з дому?

ПРОБЛЕМА

Щодня на Луганщині в середньому зникає одна дитина. Якщо точніше, то з початку року в правоохоронні органи надійшло більш як 380 заяв про зникнення дітей. З майже чотирьох сотень дитячих історій ми вибрали кілька. Вони найяскравіше ілюструють причини, з яких діти й підлітки залишають насиджені місця і йдуть у інше життя — де є те, про що вони мріють, — свобода.

«Мене тут не любили»

У рюкзак він поклав трошки хліба, цукор, де-що з одягу. Окинув прощальним поглядом кімнату й хотів уже зачинити двері, але, подумавши, повернувся й написав записку: «Мене не шукайте. Мій дім — це вулиця». Хлопчику було лише 11 років, але він уже знав, чого хоче в житті й чому йде з дому. Раніше він жив з батьком в одній із західних областей України, але обставини склалися так, що у вересні він переїхав до матері на Донбас, у Брянку. У принципі тут було непогано, але хлопчача не все влаштовувало. Після першої втечі сина з дому мати пережила сильне потрясіння. Потім хлопчик тікав ще кілька разів, певний час жив у притулку для неповнолітніх, вертався до матері й тікав знову. Не можна сказати, що до таких особливостей поведінки сина мати звикла, але, принаймні, на його зникнення стала реагувати більш спокійно. Знала, що потрібно робити: без допомоги міліції не обійтися.

Коли він пішов з дому востаннє, у його пошуку була задіяна вся міліція міста. Заходи зі встановлення місцезнаходження зниклого проводилися під контролем керівництва обласного управління МВС. До вечора того само дня надійшов сигнал з Перевальського РВ УМВС. Під час несення служби з охорони громадського порядку співробітники Перевальського райвідділу виявили зниклу дитину в районі місцевої школи. Хлопчик був голодний, трохи наляканий і розгублений. Співробітники кримінальної міліції у справах дітей укотре повернули його додому. А стосовно матері склали протокол про адміністративне правопорушення за ст. 184 КУпАП «Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків з виховання дітей», направивши матеріали в Брянківський міський суд. Коли в підлітка стали з'ясовувати причини його втечі, він з великою дитячою образою сказав просто: «Мене тут ніхто не любить...»

«Мріяв побачити море»

Ярослава до втечі підбив один з вихованців інтернату. Він емоційно розповідав про те, як із групою інтернатівських хлопців їздив у Бельгію, потім відпочивав на Чор-

ному морі. Ярослав, котрий ніде, крім Луганська, не був, слухав товариша з великим інтересом. Останнім часом інтернат за різними міжнародними благодійними програмами одержав можливість оздоровити своїх вихованців не тільки в Криму, а й за кордоном. Але Ярослав, на жаль, у число щасливчиків так і не потрапив. Він мріяв побачити море й спробувати його на смак: невже воно справді солоне, як розповідають?

Ініціатору втечі виповнилося 13 років, але він уже був відомий

тим, що за три місяці його тричі розшукувала міліція. Удруге він утік із притулку, прихопивши з собою 15-літню подружку. На вокзалі вони розсталися. Він вирушив у Лутугине, а вона — в Щастя. Причому обоє їхали до своїх матерів — алкоголічок, яких позбавили батьківських прав. Але діти є діти... Їм так хотілося відчутти тепло рідної людини. Якою б поганого не була мати, вона — рідна. Утікачів повернули назад, а через тиждень 13-літній герой запропонував Ярославу втекти у Росію. До кордону товариші добиралися пішки, полями. Харчувалися тим, що траплялося по дорозі, — молодими соняшниками й кукурудзою, плодами кизилів. Ночували, де доводилося. Стояло літо, земля була тепла. Дійшли до кордону, зовсім знесилівши, і тут напарник Ярослава раптом вирішив повернутися. Ярослав не підтримав товариша: а як же море? І продовжив шлях. Через десять днів луганські правоохоронці знайшли хлопця в Татарбунарському районі Одеської області. За цей час він навіть устиг попрацювати в бригаді «шабашників». Ярослава повернули назад в інтернат, тож

справжнього моря він так і не побачив. Але повторити свою подорож уже не зміг. Восени здобув спеціальність і став працювати. У нього ще все попереду.

«Хочеться жити красиво»

Коли мама 15-літньої Люди довідалася, що її дочка зустрічається з 21-літнім хлопцем, який до того ж має судимість, зробила все, щоб віднайти такого нареченого. Але вийшло тільки гірше. Під час шкільних канікул, повернувшись із роботи, мати виявила, що Люди вдома немає, а крім того, немає й 40 тис. грн., які родина збирала на навчання дочки. А коли батьки побачили, що зникли деякі речі Люди, то зрозуміли — вона втекла.

Дочка справді втекла.

жити красиво». Це коли не думаєш про те, що гроші незабаром закінчаться.

«Добре, коли родина велика...»

Таню шукали три місяці й знайшли в тому місці, де найменше очікували побачити — в багатодітній родині одного з віддалених сіл області біля самого кордону з Росією. Виявити дівчинку допомогли інтернет-технології. Відслідковуючи спілкування молоді в одній із соціальних мереж, співробітники кримінальної міліції у справах дітей звернули увагу на один запис. Установивши координати користувача, співробітник міліції набрав номер і запитав у його власника прямо: «Таня в тебе?» «У мене, — пролунала відповідь. — Ось сидить по-

руч, я на неї дивлюся». «Тоді зробимо так, — запропонував співробітник. — Ми скоро приїдемо, а ти нічого Тані не кажи. Зробимо їй сюрприз».

У цю багатодітну родину Таня потрапила не випадково. Пішовши з дому, вона кілька днів блукала, поки не згадала про подругу по Інтернету, до якої й вирушила в гості. Тут Тані сподобалося. Родина велика, є господарство — корова, птиця, город. Діти працюють, допомагають батькам. Подобалося дівчині, що коли всі сідають за стіл обідати, це схоже на свято або день народження. Разом з іншими дітьми вона теж стала робити дещо по господарству, і це, як не дивно, не було схоже на якусь повинність, а приносило задоволення. Матері в Тані не було — вона померла, а батько одружився на іншій жінці. Він не міг зрозуміти, що робиться в душі й думках дочки, дати їй пораду, необхідну для вирішення проблем молоді дівчини. А в неї все було неспросто. Дівчинку тягло на свободу, простір, і, як потім виявилось, їй потрібна була велика родина, у якій Таня як дитина була б однією з важливих ланок. Родина, де вміють

працювати, радіти успіхам один одного й завжди підтримають у важку хвилину.

«Нашої дочки немає — вона в розшуку»

Щороку в області відбувається операція «Урок», під час якої правоохоронці цікавляться поведінкою учнів у період занять і поза школою. В одне з таких відвідувань школи в селищі Урало-Кавказ Краснодонського району вони з'ясували, що дівчинка Оля з вересня не відвідує уроки, але батьків така поведінка дочки, схоже, не хвилює. Батько й мати дівчини — шахтарі. Родина характеризується позитивно, тільки от з дочкиою проблемою. Оля часто йде з дому, веде негідний спосіб життя, і мати з батьком настільки звикли до такої поведінки рідного чада, що навіть не заявляють у міліцію. Знають: нагуляється — прийде. Схоже на те, що тимчасова відсутність дочки дає батькам якийсь перепочинок. Жити поруч із такою дитиною, як вони заявляють, дуже непросто.

Маленька доросла людина

Коментар начальника відділу кримінальної міліції у справах дітей УМВС України в Луганській області Сергія МОНАХОВА:

— На кожну заяву про зникнення дитини наша служба реагує як на тяжкий злочин, тому діємо дуже оперативно. Протягом доби зазвичай розшукуємо по 3 і більше «бігунів». Із понад 380 заяв про зникнення дітей на сьогодні тривалий час не можемо розшукати тільки двох дівчат. Але нам відомо, що вони живі й перебувають на території України, а це вже вселяє надію. Хоча не можна, звичайно, виключати й найгірші варіанти. На щастя, трагічних випадків в останні роки в області не було.

Чому діти тікають з дому? Ясна річ, підлітків приваблює свобода дій, можливість уникнути якихось обов'язків. Крім того, в деяких у такий спосіб проходить період дорослішання, становлення особистості. Зрештою, це може бути своєрідною формою самовираження. До речі, хлопчики тікають частіше за дівчат. У перших, вочевидь, більше впевненості в собі й, на мій погляд, менше відповідальності за свої вчинки. Вагома частка втеч припадає на учнів будинків-інтернатів, і цьому можна знайти пояснення. У такі заклади найчастіше потрапляють діти з неблагополучних родин. Вони важко приймають дисципліну, режим інтернату й пручаються, не цінують переваг, які тут одержали. У матеріальному плані ці заклади сьогодні добре забезпечені. Для

вихованців інтернатів організовано відпочинок на морі й навіть за кордоном завдяки міжнародним фондам. Але, вочевидь, підлітків це не влаштовує. Вони не хочуть навчатися й бажають проводити час так, як їм до вподоби. Вони не жebraють, деякі намагаються навіть влаштуватися на роботу (на ринку, будівництві), щоб мати гроші на їжу. Такі діти рано дорослішають.

Ще одна причина — відсутність батьківської турботи, уваги й любові до дитини. Втеча з дому — це маленька дитяча помста: от піду — й нехай мама з татом понервують. А от інтернатівські діти у віці 10—12 років, як правило, тікають до матерів, навіть позбавлених батьківських прав. Одного хлопчика ми розшукували сім разів і щоразу знаходили його в матері — безнадійної алкоголічки. Старшим дітям, особливо дівчатам, хочеться грізного життя, яке вони бачать на екранах телевізорів. Вони вірять усьому, що їм обіцяють різні пройдисвіти, поки самі не зрозуміють, що їх обдурили.

У психології потяг до втечі з дому має назву — дромоманія. Але якщо дромосиндром — це чинник суто психіатричного плану, то такі причини, як романтизм звичайний і синдром тінейджерства, лежать у психологічній площині, і на них можна впливати. Романтизм звичайний, наприклад, обумовлений бажанням дитини довідатися, що ж відбувається за межами дозволеної території — будинку, двору, міста й т. п. Бажання пізнати незвідане тягне в подорож. Тут, на мій погляд, дитині необхідно надати знання й уявлення, можливість разом із близькими людьми побачити «прекрасное далеко». А для цього з нею треба проводити більше часу. Набагато складніше із синдромом тінейджерства, що обумовлений відчуттям підлітком своєї непотрібності суспільству. І таким суспільством може бути родина, де він відчуває брак любові, друзі у дворі, шкільний колектив і т. п. У цьому разі важливо вчасно помітити стан, у якому перебуває підліток, переконати його, виявити до нього максимум любові й уваги. І основна роль у цьому відводиться саме батькам і педагогам. Як тільки надходить інформація про зникнення дитини, співробітники кримінальної міліції виїжджають на місце проживання зниклого, вилучають предмети, які можуть його ідентифікувати, і починають пошук. На жаль, ми маємо справу з наслідком прорахунків у вихованні дітей, тому нам доводиться виконувати складну, часом виснажливу роботу. Інститут родини в останні роки втрачає свої традиційні підвалини, а це може мати негативні наслідки для суспільства в цілому.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.
Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Таланти юних диваків

Винахід зоотехніка з Київщини Павла Сороки мене вразив. Хлопчина з дитинства лікує всіх безпритульних тварин. Коли його кішка потрапила у дорожню пригороду і залишилась без задніх лапок, Павло змайстрував їй інвалідний візок. І гиво сталося — вона потишеньку пішла передніми лапками, спираючись на конструкцію. Люди жалкують, що живе талановитий фанатзер у забутому Богом селі, а не в столиці. Адже у багатьох мешканців глибинок немає навіть комп'ютера.

Фото надано автором.

Керівникові українського парламенту Володимир Литвин ця картина знайома до болю. На селі минало його дитинство, і майбутні Кулібіни зростали поряд. Тому політик завжди сприяв створенню системи підтримки талановитої молоді: пропонував збільшити кількість грантів та субсидій обдарованим студентам та запровадити державні кредити.

Голова Верховної Ради бажаний гість у будь-якому освітньо-науковому домі. Мала академія наук України не виняток. Тут він очолює її піклувальну раду. Куратор закладу —

НАША ДОВІДКА

Сьогодні в академії працює найбільша в країні кількість досвідчених науковців та професорів. Позашкільний заклад об'єднує 27 територіальних відділень обласного рівня та має близько семи тисяч гуртків і секцій різних напрямів. До наукової роботи в академії залучаються близько 100 тисяч старшокласників, третина з них — учні сільських шкіл. За велику роботу з пошуку, розвитку і підтримки обдарованої учнівської молоді Мала академія наук отримала статус загальнодержавної.

Треба подолати синдром жертв і навчитися жити по-новому

Погодьтеся, саме слово «зона» у нас викликає одразу якусь пересторогу. Люди ж, які мешкають у так званих чорнобильських зонах, відчують ще й певний психологічний дискримінаційний момент, вони ніби сидять на валізах, готові в будь-який момент зрушити з місця, хоча насправді час відселень давно закінчився і ніхто нікого, звісно, переселяти не буде. То чи не краще здолати цей синдром і жити нормальним життям? У цьому й має допомогти мешканцям трьох регіонів — Рокитнівського району Рівненської області, Богуславського, що на Київщині, а ще місту Коростень та Коростенському району Житомирщини — нова програма ПРООН. Саме тут здійснюватимуть пілотні проекти, спрямовані на допомогу місцевим громадам у питанні аналізу екологічної, економічної та соціальної ситуації і розробки плану подальших дій та розвитку цих земель. Як повідомили в представництві ООН в Україні, запрацює програма з нового року.

Проект розраховано на два роки, а його бюджет становить 200 тисяч доларів. Переважно його профінансує Польща, водночас деякі витрати ляжуть і на європейську спільноту та місцеві громади. Як зазначив старший програмний менеджер ПРООН (Програми розвитку ООН) Сергій Волков, ідеться не про зону відчуження, а про території, які належать до третьої та четвертої зон радіоактивного забруднення, а отже, мають усі шанси на повноцінне життя. Останніх 25 років ці території мають статус радіоактивно забруднених, незважаючи на те, що в більшості населених пунктів радіологічна ситуація з часом значно змінилася. Так, за даними радіаційного контролю, проведеного у 2006 році, понад 50 відсотків населених

пунктів зі статусом забруднених могли б позбутися визначення «зона». Водночас радіація визнається серйозною екологічною проблемою місцевими органами влади і населенням загалом, тоді як інші проблеми, такі як несанкціоноване скидання відходів, забруднення води, неефективне споживання енергії тощо, недооцінюються, хоча саме вони виходять нині на перший план. А населення тим часом вважає себе приреченим на короткий термін життя, що, в свою чергу, породжує безпечне ставлення до власного здоров'я.

Одне слово, як стверджують експерти, проблеми наші лежать не так у радіологічній площині, як в економічній та екологічній. Якби у людей з'явилося зацікавлення в завтрашньому дні, життя

Вартість телескопів не задовольняла Романа Звягільського з Криму. З підручних матеріалів він сконструював саморобний телескоп, чим довів любителям астрономії, що власними руками можна створити навіть такий унікальний прилад...

Відкриття київського школяра Себаст'яна Стояновича потіщило українських аграріїв. Досліджуючи вплив різних видів музики на ріст рослин, винахідник довів, що рослинам подобається класика. Від неї вони краще почувуються і добре ростуть, тож не потрібно хімії...

Згадані вундеркінди — учні МАН України, на жаль, єдиного в державі офіційного закладу з підтримки дитячого винахідництва.

Нещодавно вона подарувала юним талантам справді неоціненний шанс. Відтепер обдарованим дітям з найвіддаленіших кутків не потрібно шукати спонсорів для реалізації своїх науково-технічних ідей. Патентувати кращі винаходи вундеркіндам допомагатиме Центр впровадження інтелектуальної

власності, який працює при МАН.

Про перші кроки свого підрозділу розповідає керівник Центру Анатолій Марушак.

— Протягом двох літніх місяців тривало оформлення документів. Я особисто спілкувався з кожною дитиною та її науковим керівником, роз'яснював та допомагав у підготовці необхідного пакету документів. Адже одне із завдань Центру — навчити дітей самостійно оформлювати необхідні для патентування папери. Слід зазначити, що процес реєстрації триває протягом двох місяців. З вересня розпочалась робота Центру зі складання документів на оформлення патентів на корисну модель в Укрпатенті.

Щороку під патронатом Президента України Мала академія проводить Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів—членів МАН. У трьох етапах конкурсу змагаються майже 100 тисяч школярів-старшокласників. Та до фіналу за результатами виходять тисяча найкращих.

Серед учнів МАН є чимало обдарованих дітей, досягнення яких відзначено престижними міжнародними нагородами. Президент академії Станіслав Довгий (на знімку з юними винахідниками та їхніми наставниками) радить батькам юних вундеркіндів ставитись до прояву обдарованості своїх дітей з особливою увагою. На думку науковця, в Україні надзвичайно кмітливі люди, і вони завжди мають у будь-якій сфері багато надзвичайних і гарних ідей. Дитяче винахідництво, вважає Станіслав Довгий, перебуває в державі на передових позиціях науково-технічних знань і досягнень.

Президент МАН залюбки розповідає про перспективні розробки обдарованих дітей, які йому сподобались.

— Сьогодні вже десятки патентів, авторських свідоцтв запатентовано на базі тих винаходів, які зробили наші школярі. Це винаходи в галузі ресурсів збереження альтернативних джерел енергії. Унікальні були ідеї, пов'язані з використанням сонячної енергії. Були приклади винаходів, присвячених використанню геотермальної енергії. Хотілося б, щоб ми сьогодні змінили ситуацію, відновили ті позашкільні та шкільні засоби навчання. І надали матеріально-технічну базу, щоб діти поза шкільною програмою могли поглиблювати та практично реалізовувати свої знання. Серед наших дітей сила-силенна справжніх геніїв. Це я можу точно сказати.

Кажуть, диваки прикрашають світ. Кожен із нас у свої роки залишається в душі мрійником та винахідником. Тож украй важливо допомогти дитині вчасно розпізнати свій талант.

Наталія СОКУРЕНКО.
Київ.

У НОМЕР

Незабаром зима — травмпункти розширюються

У Херсоні напередодні «сезону переломів» завершилась реконструкція міського травмпункту при лікарні імені Тропіних. На неї муніципальна влада та спонсори спільно зібрали чверть мільйона гривень. Цих грошей вистачило, щоб розділити амбулаторну операційну та перев'язочну, відремонтувати рентген-апарат і, найголовніше, — збільшити площу приймального відділення.

— Минулими роками було, що кількість пацієнтів травмпункту доходила до 120 осіб на добу. Колишня приймальня просто не вміщала стільки пацієнтів, і деяким доводилося очікувати своєї черги за дверима. А для травмованих людей перебування на холоді не завжди корисно. Тепер пропускна спроможність травмпункту збільшилась утричі, і чекати допомоги на вулиці не доведеться нікому, — задоволений головний лікар закладу Леонід Ремига.

Утім, на «модернізацію» міського травмпункту бюджетні гроші в Херсоні знайшли, а на оплату необхідних перев'язочних засобів і медикаментів для постраждалих під час ожеледі їх, як і раніше, недостатньо. Безплатно їх одержать тільки інваліди Великої Вітчизняної та учасники бойових дій, а всім іншим доведеться платити за них зі своєї кишені. За словами медиків, стандартний набір з гіпсової пов'язки, рентгеновської плівки та медикаментів для знеболювання при простому переломі верхніх кінцівок коштуватиме пацієнту до ста гривень, при переломі ноги — вдвічі дорожче.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Тепловізор усе бачить

Черговому незаконному переміщенню сигарет запобігли співробітники Луцького прикордонного загону на дільниці «Ягодин». Цього разу контрабандисти вирішили змінити тактику і час для своїх темних справ вибрали не нічний, як зазвичай, а ранковий, коли міняються прикордонні наряди. Та хитрощі не пройшли. За допомогою тепловізора прикордонники помітили рух підводи в бік Західного Бугу. Як з'ясувалося, четверо молодиків везли на ній 40 ящиків сигарет, котрі мали намір переправити через прикордонну річку. Порушниками виявилися мешканці села Бережці Любомльського району.

Рішенням Любомльського міжрайонного суду на кожного з трьох контрабандистів за спробу незаконного перетину кордону накладено штраф у розмірі 3,4 тисячі гривень. Їх неповнолітнього співучасника передано на поруки батькам. Контрабандні сигарети вилучено. 20 тисяч пачок їх передано у встановленому порядку на Ягодинську митницю.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область

Таке воно — мандруюче кіно

Упродовж десяти днів у Полтаві «гостював» Міжнародний мандрівний фестиваль документального кіно про права людини. За цей час покази стрічок, що проходили в навчальних закладах та офісах громадських організацій, відвідали сотні полтавців. Завдяки партнерам — обласній організації Національної спілки письменників, відділу у справах сім'ї та молоді ОДА та Полтавській філії суспільної служби України — вони змогли ознайомитися з фільмами-призерами найвідоміших фестивалів документального кіно. Обласним центром кінопокази не обмежилися. Нині документальне кіно «фестивалить» у районах.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

Дві третини води «зникає» дорогою до споживача

Куди йде «аква віта» і чому боротьба з марнотратством не приносить результатів?

РЕАЛІЇ

Марнотратність — абсолютно негативна риса, хоча б в якій сфері діяльності, поведінки людини вона проявлялася. Ми безмірно виражаємо почуття, даємо обіцянки, недбайливо, незважливо витрачаємо відпущені нам дні й роки, природні копалини, електроенергію, газ, воду. Але незсудливості у споживанні електроенергії та газу в останні роки бентежить: традиційна природна сировина для них явно висихає, забезпечення цими енергоносіями побутових і промислових споживачів обходиться дедалі дорожче. Облік витрати електроенергії й природного газу ведеться дуже скрупульозно, відносини постачальників зі споживачами-боржниками припиняються різко й безапеляційно. Марнотратність же відносно води нікуди не поділася. Хоча державна політика спрямована на боротьбу з нею, на ділі проходження офіційному курсу більше нагадує створення декорації.

Річки, що розливаються вулицями і залили підвали багатоповерхівок — звична для Донецької області картина. Як і подача води за графіком, тобто в суворо відведений час по кілька годин на добу, як відсутність води на верхніх поверхах, а в літній період — і в приватному секторі багатьох населених пунктів. Водопровідні труби пролягають під землею й після десятиліть експлуатації зазнають корозії. Більша частина водопровідних ліній — у горезвісних «хомутах», заміна особливо зношених ділянок проводиться фрагментарно, що поліпшує ситуацію на оновленому відрізку, але погіршує її в інших місцях.

«Коли підбиваємо підсумки, стає страшно...»

Горлівський відділ комплексного використання водних ресурсів (КВВР) Донецького регіонального управління водних ресурсів веде моніторинг водоспоживання Горлівки, Дзержинська, Єнакієвого, Сніжного, Тореза, Шахтарська і Шахтарського району (для сільськогосподарського зрошення й риборозведення в районі), моніторинг підприємств — постачальників питної води.

«У минулому, 2010 року, порівняно з 2009 роком, втрати води на території довіреного мені відділу збільшилися на 13,89 мільйона (!) кубометрів,

— розповідає начальник підрозділу Анатолій Романенко (на знімку). — У басейні річки Сіверський Донець втрати збільшилися на 8,5 мільйона кубометрів, у басейнах річок Приазов'я — на 5,39 мільйона «кубів». Причому обсяги втрат води, відпущеної промисловим підприємствам, за рік змінилися незначно: у басейні річки Сіверський Донець вони збільшилися на 0,039 мільйона кубометрів, а в басейнах річок Приазов'я зросли на 0,013 мільйона кубометрів».

Втрати води, відпущеної житлово-комунальному господарству, у басейні Сіверського Дінця зменшилися на 3,88 мільйона кубометрів, водночас у басейнах річок Приазов'я — збільшилися на 5,376 мільйон-

на кубометрів. «Дуже спантеличує те, що втрати обсягів води, що подаються з каналу «Сіверський Донець — Донбас» Горлівському районному управлінню експлуатації каналу КП «Компанія «Вода Донба-

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

Обсяг забору й втрат води, відпущеної в 2010 році деяким містам Донецької області

Дзержинськ: загальний обсяг — 7 млн. 726 тис. кубометрів, втрати — 5 млн. 340 тис. кубометрів;

Єнакієве: загальний обсяг — 25 млн. 859 тис. кубометрів, втрати — 16 млн. 657 тис. кубометрів;

Сніжне: загальний обсяг — 7 млн. 205 тис. кубометрів, втрати — 3 млн. 966 тис. кубометрів;

Шахтарськ: загальний обсяг — 5 млн. 148 тис. кубометрів, втрати — 2 млн. 894 тис. кубометрів;

Торез: загальний обсяг — 9 млн. 243 тис. кубометрів, втрати — 6 млн. 638 тис. кубометрів.

», збільшилися на 12,380 мільйона кубометрів. Не приховую: навіть фахівців, котрі віддали роки життя роботі в управлінні водних ресурсів, ці цифри, а головне — тенденція, що чітко простежується, неухильного збільшення їх, — як громом приголомшують», — зізнається співрозмовник.

«Коли підбиваємо підсумки, — стає страшно, — зізнається фахівець відділу Валерія Процко. — Деякі міста «втрачають» понад дві третини річного забору води!»

Лічильники брешуть?

Офіційно основними причинами втрат мільйонів кубометрів води називають зношеність трубопроводів, аварійні ситуації на загальних водоводах, неуконкомплектність аварійних бригад, ушкодження комунікацій, несанкціоновані врізання в трубопроводи. Однак Анатолій Іванович і його колеги як основні версії таких колосальних

гатовартирних будинків! — упевнений Анатолій Романенко. — Річ тут, швидше, у погіршностях обліку спожитої води підприємствами, установами, населенням. Споживачі шукають для себе виходу. Але за рахунок чого? Загальновідомо: дефіцит прісної води на Землі з кожним роком катастрофічно збільшується. Уже нині для багатьох народів він є основною причиною вимирання, змушує їх до міграції. За прогнозами вчених, у не надто віддаленому майбутньому вода стане, без перебільшення, на вагу золота. За території, на яких вона є, будуть вести війни. Чому в нашій країні у водокористуванні панує злочинна марнотратність?»

«Умільці» виявилися хитрішими

Облік споживання води промисловими підприємствами давно ведеться за допомогою спеціальних приладів. Постачальники живильної вологі пропонують установлювати аналогічне обладнання й приватним споживачам. Але народ давно зрозумів: у багатоповерхівках це справді вигідно, на приватному секторі — на шкоду собі. Як правило, під час так званої інвентаризації водокористування, у кожному дворі записується не менше однієї й не більше двох соток обробленої землі. Але багато хто з господарів обробляють і ділянки біля дворів, що не береться до уваги. Під час розрахунків за сотки лий воду хоч добу безперервно — сума від цього не зміниться. Зовсім інша справа — оплата

по водоміру. Тієї суми, що платив при розрахунках за «сотки», не вистачить навіть на скромний полив протягом місяця. Тому «приватники» так неохоче йдуть на установку водомірів.

Багато хто з домовласників виявився ще «мудрішим». Встановили прилади обліку, але так, що враховується лише вода, що надходить у будинок. Отже, тим паче молодці: і з водолічильником, і з квітня по вересень, поливаючи город і сад, платять суціль копійки! Якщо ж у контролера, який буває раз на рік, виникнуть запитання, — відповідь під рукою: «Поливаю з колодязя!». Тільки відром робити це вже нікого не змусиш, а мотор для подачі води з колодязя на шланг — аж ніяк не енергоощадне обладнання. Але контролерів водоканалу ця тема зовсім не цікавить. До речі, наш контролер до цього літа й на лічильник не дивилася, просила хазяїнів самих сказати, скільки там «накрутило».

Скаржників на таких «умільців» у водоканалі не вітають. Керівник відділу реалізації одного з водоканалів заявила автору статті таке: «А як на мене: хто як уміє — законно, незаконно — так нехай і користується». Погодьтеся, більш ніж дивна філософія для посадової особи, яка має дбати про повну оплату спожитої води. Логічно допустити, що на підприємствах і в установах «економів» не менше, ніж на приватних подвір'ях.

Валентина БАРДАР.
Донецька область.

Фото автора.

Махнемо танк за комунальні борги?

Щоб вижити, комунальникам доводиться шукати «нестандартні» рішення

ОТАКОЇ!

Історія, котра сталась у селищі Гриців Шепетівського району, кого обурила, кого подивувала, а кого й просто насмішила. Там одного дня з постаменту зник танк, який був своєрідним пам'ятником загиблим в роки війни односельцям. Як згодом з'ясувалось, причиною стали не вже звичні ідеологічні баталії, а ... борги місцевого комунального підприємства. Саме за допомогою танка воно планувало розрахуватись зі своїми кредиторами.

Не так мораль, як гроші

Якщо відкинути моральний бік справи (хоча він у цьому разі відіграв чималу роль, але про це дещо пізніше), то економічний є дуже прозаїчним. Місцеве комунальне підприємство з водопостачання назбирало понад 75 тисяч гривень боргів. Частина цих коштів не була сплачена до пенсійного фонду, частина — не виплачена у вигляді зарплатної плати тим же комунальникам. А оскільки останнім часом жорстка боротьба із зарплатними неплатежами триває на всіх рівнях, то селищній владі здолати їх треба було хоч кров з носа.

Як? Знайти відповідь на це запитання у маленькому Грицеві, де мешкає дещо більш як чотири тисячі осіб, непросте. Селищний бюджет, хоча б як того хотілось, не в змозі фінансово підтримати комунальників. А тим без підтримки чи підвищення тарифів теж не вийти із боргової ями, незалежно від того, надають вони послуги у мільйонному місті чи в крихітному селищі.

У Грицеві послугами центрального водогону користується трохи більш як півтисячі людей, а каналізацією — взагалі менше сотні. Перекрити борги водопостачального підприємства їм не під силу навіть якщо б тарифи раптом зросли у кілька разів.

Теперішній селищний голова Людмила Тіфенбах не приховує: утворились вони не так через різницю в тарифах та собівартості послуг, як через неефективну організацію роботи на самому підприємстві. Був час, коли тут працювало до сорока чоловік. Зрозуміло, що заробити усім на зарплату не вдалось. Тепер службу оптимізували, залишили менше десятка працівників, але ж колишні борги треба гасити.

Фінансове джерело з'явилось зовсім несподівано: 80 тисяч гривень запропонувала одна із фірм, котра готова була купити місцевий танк як металобрухт. Спокуса отримати такі кошти виявилась значно сильнішою за пам'ять перед минулим. А щоб не бути відверто цинічними, вирішили оформити все по закону.

Спершу на одній із сесій селищної ради місцеву пам'ятку передали на ба-

ланс комунального підприємства. А вже на наступній депутати вирішили дати дозвіл на її списання. Все мало виглядати так, що на продаж пішов не пам'ятник, а металобрухт, бо разом із ним був списаний старий трактор та розібрані верстати.

Тож танк скинули зі звичного місця та відправили на задвірки. І, можливо, його таки вдалося б обміняти за комунальні борги, якби не місцеві активісти, котрі почали бити у всі дзвони. Були переконані, що саме цей пам'ятник нагадував про майже півтисячі грицівчан, які загинули в роки війни. І про тих майже сім сотень бійців, що загинули, визволяючи селище від фашистів.

Цікаво, що з формальної точки зору порушень законодавства начебто і не було. Адже сільська рада, звернувшись до райвідділу культури, отримала відповідь, що танк у державному реєстрі пам'ятників не зареєстрований. А, значить, і продати його — не великий гріх.

Справу довелось навіть розглядати прокуратурі. Але єдине, до чого вдалось докопатись, то це те, що танк — це хоча і не дієва, а все-таки зброя, а її передавати на баланс комунального підприємства неможливо.

Усе зійшлося на тому, що танк має стояти на старому місці. І його після кількох місяців повенірянь та активної боротьби місцевої громади все-таки повернули.

Та весь цей скандал якось непомітно відсунув проблему з боргами комунальників далеко на задній план. А заплатити їх значно складніше, ніж знову поставити танк на постамент.

Борги перемагають над доходами

Причому не тільки грицівським комунальникам. Фінансові проблеми не дають жити багатьом подібним підприємствам. І підтвердженням тому став ще один бурхливий скандал, що днями відбувся на водопостачальному підприємстві обласного центру. Тут міська влада висловила своє незадоволення роботою директора «Хмельницькводоканалу». Мовляв, саме у цієї служби протягом останніх років виникло найбільше фінансових питань. Але чи тільки директор винен, що борги обчислюються уже не десятками тисяч гривень, як у Грицеві, а десятками мільйонів?

На думку тепер уже відставного керівника, фінансова криза сталась насамперед через різницю між тарифами та собівартістю послуг. Протягом останнього року вона сягнула сорока мільйонів гривень.

Такі перекося в ціноутворенні були і в минулі роки. Але тривалий час гордістю міської влади було те, що вартість багатьох комунальних послуг, в тому числі і водопостачання, є однією з найнижчих не тільки в

області, а й в країні. Втримувати її значною мірою допомагав міський бюджет. Саме він покривав левову частку різниці в тарифах і водопостачальників, котрі для хмельничан були затверджені ще чотири роки тому. Зрозуміло, що відтоді витрати значно зросли. Зате місцеві бюджетні відшкодування стали значно меншими.

Це й не дивно. Казна, а точніше, чимало статей витрат останнім часом стали скромнішими. Заробляти кошти на те, щоб перекривати борги комунальників стає дедалі важче. Та й за нинішнім порядком, місцева влада не може вплинути на формування нових тарифів. Запропоновані урядом нові правила гри формування єдиних для всієї держави комунальних тарифів дають серйозні збої. Єдиний вихід — шукати, як мовиться, внутрішні резерви підприємства. Можливо, в цьому контексті міська влада, що ініціювала зміну керівника, і мала певний раціоналізм: хочеш вижити — змушений шукати нестандартні ходи.

Але до якої межі вони, ці ходи, мають бути нестандартними та винахідливими?

Керівники нові, а проблеми залишаються

«Хмельницькводоканал» тепер працюватиме з новим керівником. Але чи

означає це, що будуть ліквідовані фінансові борги?

Хоча плата населенням за житлово-комунальні послуги йде з перемінним успіхом, проте у першому півріччі в обласному центрі рівень оплати становив понад 102 відсотки. Такі тенденції спостерігаються і загалом по області. За дев'ять місяців населенням було сплачено понад 543 мільйони гривень. При цьому рівень оплати, включаючи погашення минулорічних боргів, становив 105 відсотків.

Здавалось б, такі позитивні зміни нарешті мають вивести комунальників з прориву. Та не все так просто. В тому ж обласному центрі сума заборгованості все ще становить понад 32 мільйони гривень. Позбавитись від колишніх неплатежів не вдається багатьом містам і селищам так само, як і Грицеві. При цьому суми у кілька тисяч гривень там такі ж неспійомні, як мільйонні для обласного центру.

А вкотре проголошене в країні реформування галузі та системи ціноутворення знову пробуксовує. Знайти золоту середину між зростаючими витратами та гальмуючими тарифами стає дедалі важче. Причому не тільки водопостачальникам.

Зі столиці знову лунають заклики зробити основну ставку на співвласників житлових помешкань. Хоча рецептів того, як окремо взятому будинку протистояти монополюючим комунальним службам, не дає ніхто. Напевно, добре було б при цьому кожному мати хоч невеличкий, але ... танк у своєму дворі. Так, про всяк випадок.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Незвичайну акцію, приурочену до святкування 41-го Національного дня Оману, проведуть 48 молодих оманців. Вони пройдуть усю країну, від Салали до Маската, користуючись в дорозі 600-річним навігаційним приладом — астролібією (*Укрінформ*)

Опозиційна Партія комуністів Республіки Молдова має намір обзавестися новим символом — замість традиційних серпа і молота новим брендом може стати червоне яблуко. Це питання днями обговорював лідер молдовських комуністів, екс-президент Володимир ВОРОНІН в ефірі одного з молдовських телеканалів (*Укрінформ*)

Монумент на тлі епохи

Відкрито пам'ятник президенту Гуцульської Республіки

Чи не найяскравішою сторінкою боротьби закарпатців за свою незалежність стала історія Гуцульської Республіки, що була предтечею створення Карпатської України.

Українська Гуцульська Республіка в межах Закарпаття є справді унікальним явищем. Демократичні форми управління, культивовані керівництвом цієї країни, й досі викликають захоплення і гордість.

Гуцульська Республіка виникла в тій частині Карпат, яка була в самому центрі Європи, проте, перебуваючи на краю української етнічної території, мусила витримувати тиск «державних» румунів і мадярів, які всіма способами намагалися задушити прообраз молодого демократичного держави.

Угорська корона намагалась утримати українські землі. Переконавшись, що закарпатські українці більше не бажають жити в Мадярщині, будапештський уряд іменував міністром русинів українців Ореста Сабова і виготовив законопроект про автономію так званої Руської Крайни. А для обговорення цього документа на 10 грудня 1918 року із Закарпаття в Будапешт скликали делегації. З Ясіні прибули вісім делегатів на чолі з головою Гуцульської народної ради Степаном Ключураком. Представники Гуцульщини та інших районів краю були проти подальшого входження до складу Мадярщини. Вони висловлювалися проти панування мадярів на Закарпатті, прагнули возз'єднання з братами, щоб жити в Україні. Делегація Ясінської ради (С. Ключурак, Д. Іванюк, І. Климпуш, І. Тимчук, С. Ключурак (ст.), К. Рошук, Ю. Кабанюк, М. Біланюк) підтримала пропозицію Юлія Брашайка, який заявив, що більшість делегатів не погодяться з підготовленим угорським урядом маніфестом, бо «український народ Закарпаття дивиться в інший бік». «Дарма, панове, тут не допоможуть жодні маніфести, наш народ домагається приєднання до України, до своїх братів».

Делегати-українці з Мараморощини в Сиготі проголосили: «Нам не треба нічого від Мадярщини! Хай живе Україна!».

Делегати-українці з Мараморощини в Сиготі проголосили: «Нам не треба нічого від Мадярщини! Хай живе Україна!».

ФАКТ

Виходець з Ясіні Степан Ключурак народився у 1895 році. Після гімназії в Сиготі, а потім правничих студій в університеті Коменського в Братиславі, участі в Першій світовій війні повертається до Ясіні, де бере активну участь у національно-визвольних змаганнях українських гуцулів Закарпаття. Саме С. Ключурак організував Українську національну раду в Ясіні. За його ініціативою організовано народні ради у Квасах, Біліні, Богдані та Сиготі, а УНР в Ясіні проголосила приєднання Закарпаття до України. Всенародні збори в Хусті 21 січня 1919 вибрали Українську національну раду для всього Закарпаття й одностайно проголосили приєднання Закарпаття до України.

18 грудня 1918 року інтелігенція мадярського Сигота скликала з'їзд делегатів Мараморощини, щоб обрати Сигітську народну раду. Коли виступали Михайло Брашайко та Августин Штефан із Рахова, Степан Ключурак і Василь Климпуш з Ясіні, Василь Йосипчук із Великого Бичкова, присутні одностайно вигукнули: «До Києва хочемо!». Цей з'їзд уповноважив готувати в Хусті Всекарпатський конгрес на 21 січня 1919 року, який вирішив би раз і назавжди долю закарпатців: возз'єднання з Україною.

Гуцульську народну раду очолив колишній студент Віденського університету, а потім офіцер австрійської армії Степан Ключурак. До ради ввійшли 28 українців, два змадяризовані німці і два євреї, тобто представники тих національностей, які тоді жили на Рахівщині. До Головної управи входили 10 осіб.

Влада складалася з чотирьох секцій (міністерств) та підсекцій: військової, дипломатичної, внутрішньої, господарської, лісової, харчової та інших. В обігу були угорські коруни та українські гривні. Прапор республіки — синьожовтий.

2 січня 1919 року в Станиславові відбулося вчористе засідання Національної ради Західної України, де проголошено об'єднання Західної України з Наддніпрянщиною. Степан Ключурак від імені закарпатських гуцулів-українців проголосив: «Ми були завжди свідомі того, що ми частина українського народу. Про це споріднення наш народ ніколи не забував, хоч був віками відрізаний від своїх братів... Я щасливий, що мені припала велика честь від імені угорських українців передати вам їхню тверду волю приєднати до України землю, на якій вони споконвічно живуть, як невід'ємну частину України».

Степан Ключурак згадавав, що в січні 1919 року в Підволочиську мав зустріч із головним

отаманом Симоном Петлюрою, який «жваво цікавився нашою участю у визвольному русі й тішився, що наш народ рішуче висловився за приєднання до України. За цієї нагоди я запитав головного отамана, чи уряд Української народної республіки не допоможе нам, гуцулам, харчами. Він зразу звернувся до одного зі своїх співробітників і спитав, чи така допомога харчами була б можливою. Ми з України одержали декілька вагонів хлібної муки, яку привезено в білих мішках з написом «Україна». Місцеве населення довго зберігало ті міхи як доказ багатства землі України. Уряд УНР за надіслані харчі не вимагав ніякої заплати: то був дар України гуцулам. Поки Гуцуль-

Климпушем інформували раду і населення про Маніфест, виданий урядом ЗУНР, в якому вимагалось, що до України мають бути приєднані всі землі колишньої Австро-Угорщини, де живуть українці, тобто Закарпаття, Буковина, а також частина Мараморського повіту, що на лівобережжі Тиси (нині в Румунії).

Це не сподобалось урядові Мадярщини, і він надіслав до Ясіні 600 вояків «сейкелів» для наведення порядку. Але Гуцульська народна рада діяла по-своєму. За два дні перед Різдвом на таємній нараді було домовлено, що на Святий вечір її члени підуть «колядувати». Того ж вечора створили повстанські загони з добро-

булися в передмісті — на станції Комора. Після поразки під містом «сейкелі» втекли. Населення Сигота — українці, угорці, євреї — щиро вітало переможців. На багатьох будинках було вивішено синьо-жовті прапори.

Однак керівництво армії дещо втратило пильність, бо до Хуста значних угорських сил уже не було. Але 21 січня на передові пости, за 10—12 кілометрів від Сигота, напали румунські регулярні війська. Добре озброєна й переважаюча кількістю румунська дивізія перемогла. Багато стрільців із гуцулів і галичан загинули в боях, а ще більше потрапили в полон. Лише до 170 людей змогли врятуватися, прорвавшись поїздом у напрямку до Ясіні через села, в яких підняли бунт угорсько-німецькі буржуазні радикали, дізнавшись телеграфом про невдалий бій гуцулів під Сиготом.

Тоді румуни окупували Великий Бичків, Луг, Хмелів. В інших селах за підтримки румунських військ була відновлена влада угорської буржуазії.

Хоча Гуцульська армія була розбита, республіка протрималась до червня 1919 року. На довше не вистачило озброєння та набоїв. Через якийсь час з волі західних держав край було внесено до складу Чехословацької Республіки...

...Існування Гуцульської Республіки стало передумовою виникнення Закарпатської України у 1939 році.

А керівник Гуцульської Республіки Степан Ключурак після багатьох життєвих випробувань став міністром в уряді Закарпатської України під проводом Августина Волошина. Брав активну участь у 1919—1930 роках у налагодженні господарського життя на нинішньому Закарпатті. Організовував осередки «Просвіти», редагував газети «Русин», «Народ», «Вперед», «Українське слово», «Земля і воля». У 1939 році був членом союму Карпатської України. Після окупації угорськими фашистами Карпатської України жив у Празі, де організував допомогу біженцям із Карпатської України. У 1945 році заарештований радянською контррозвідкою. Перебував разом із Августиним Волошином у Лефортовській тюрмі в Москві, а до 1956 року — в концтаборі. Повернувся до Праги у 1956-му. Опублікував спогади «До волі». Помер у Празі 1980 року.

...Існування в 1918—1919 роках Гуцульської Республіки — яскравий приклад віковичного прагнення українців За-

карпаття жити в єдиній Українській державі. Ніякі заполітизовані «новоїдеї» не мали і не мають під собою ніякого ґрунту, бо назва «русини», традиційно використовувана для самоназви «українці» на Закарпатті, не має нічого спільного з політичним русинством, яке підігрівається із-за меж нашої держави.

Не забувають свою славу минавшину мудрі гуцули, котрі величним пам'ятником у центрі Ясіні пошанували президента Гуцульської Республіки Степана Ключурака.

Усі витрати взяла на себе селищна рада. На відкриття пам'ятника Степанові Ключураку прибули делегації з Києва, Праги, Пряшова, Львова, Верховини, Мукачевого, сусідніх сіл, а от з обласного центру — Ужгорода — ніхто не приїхав.

Міжпартійні чвари і взаємопоборювання роблять місцевих вождів смішними...

Тим часом ясінський селищний голова Едуард Зелінський із брата Антоном не шкодували ні грошей, ні часу, щоб пришвидшити зведення пам'ятника. Запросили поважних гостей. І от Ясіня щиро вітає виступи онуки Степана Ключурака Любові Свободової із Праги, академіка НАН України, професора Миколи Мушинки із Пряшева, голови Всеукраїнського об'єднання гуцульських товариств Дмитра Ватаманюка з Верховини, свого знамого земляка — Надзвичайного і Повноважного Посла України Ореста Климпуша із Києва, голови гуцульського товариства Василя Коржука зі Львова, автора пам'ятника — скульптора, професора Михайла Беленя, хору «Боян»... Місцевий священик Іван Лофердук — небіж Степана Ключурака — освячує пам'ятник своєму видатному вуйкові. Академік Микола Мушинка презентує друге доповнене видання своєї монографії про Степана Ключурака «Лицар волі». Однак і тут не обходиться без конфлікту — Рахівська районна рада не виділила на презентацію в Ясіні жодної книжки із проспонсорованого нею тиражу через уже згадувані міжпартійні чвари. З постаменту дивився на цю метушню герой Гуцульської Республіки та Карпатської України Степан Ключурак і наче мовить Шевченковим заповітом: «Обнімітьесь, брати мої...».

Олександр МАСЛЯНИК,
Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото Олександра МАСЛЯНИКА.

Пам'ятник Степанові Ключураку.

ська Республіка мала пряме сполучення з Україною, її населення було забезпечене харчами».

Тим часом в Ясіні і в сусідніх селах панували зразковий порядок і спокій. Між Ясінею і Раховом налагоджено залізничне сполучення, а між Ясінею, Станиславом і Коломиєю курсували щоденно пасажирські поїзди, якими їздили гуцули. В усіх школах відбувалося навчання, пенсіонери діставали пенсію, а потерпілі від війни — допомогу.

Після повернення зі Станиславова Степан Ключурак разом з Іваном

вольців, а на третю годину ранку 7 січня 1919 року з перестрілками було взято в полон 504 мадярські вояки.

Наступного дня повстанці та стрільці Української галицької армії взяли залізничні станції Кваси, Білін, Рахів, Берлебаш, Трибушани. З боями звільнено села Вишову, Боршу, Кречунів, Миково (нині в Румунії), Великий Бичків та інші. Місцеве населення зустрічало Гуцульську армію хлібом-сіллю та церковним дзвоном.

Гуцульська армія поповнювалась добровольцями. У двох куренях — тисяча стрільців. Ще один формувалася у Великому Бичкові для походу на міста Тячів і Хуст.

Основні сили повстанців зосередилися під Мараморським Сиготом. Найбільші бої від-

Присутні одностайно вигукнули: «До Києва хочемо!»

Миколаївське відділення Державне підприємство "Державний центр з питань відновлення платоспроможності та банкрутства" та ТБ "ВУТ" оголошують про проведення відкритих торгів (аукциону) по продажу майна.

На відкриті торги (аукціон) виставляється нерухоме майно, розташоване за адресою: м. Миколаїв, Заводський р-н, вул. Дмитрієва б. 1а, загальною площею 578 кв. м., площа земельної ділянки 1 700 м. кв. (в оренді). Початкова вартість 1048920 грн. з ПДВ.

Особи, які бажають прийняти участь в аукціоні сплачують реєстраційний внесок у розмірі 17,00 грн., в т.ч. ПДВ та гарантійний внесок у розмірі від 10 % від початкової вартості майна на р/р 265051228101 в філії КРУ АТ банку "Фінанси та Кредит", м. Сімферополі МФО 384889, ЄДРПОУ 35948571.

Заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні) приймаються за адресою: м. Миколаїв, вул. Декабристів, 23-Б до 20 грудня 2011 р. Аукціон відбудеться 23 грудня 2011р. о 10-00 год., за адресою: м. Миколаїв, вул. Декабристів, 23-Б. Детальна інформація може бути отримана за вищезазначеною адресою.

Господарський суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) постановою від 14.11.11 р. порушив справу №5024/2154/2011 про банкрутство фізичної особи - підприємця Рудик Олександра Вікторовича, ідентифікаційний код 2950209111, адреса-73000, м. Херсон, вул. І.Куліка, буд. 149, кв. 57.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Теретич Наталію Вікторівну (ліцензія АВ №547756 від 07.09.10р), адреса - Нова Каховка, Херсонська область, вул. Горького, 11 кв. 41.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Сумської області (40011, м.Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 07.11.2011 року по справі № 5021/2349/2011 визнано банкрутом приватне підприємство "Шляхбуд" (41100, Сумська область, м. Шостка, вул. Паризької Комуні, буд. 30а, код ЄДРПОУ 31211425) та розпочато його ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор банкрута призначено Тевосяна Вачика Мангасаровича (адреса: 41100, Сумська область, м. Шостка, вул. Паризької Комуні, буд. 30а).

Господарський суд Черкаської області (18005 м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) постановою від 15.11.2011 р. по справі № 10/2280 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ФОП Бакрадзе Валентини Михайлівни (ід. номер 1787709500, м. Черкаси, вул. Г.Дніпра, 83, кв. 29).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Звездічева Максима Олександровича (ліцензія АВ № 456401 від 03.03.2009 року (м. Черкаси, бул. Шевченка, 132, кв. 16, тел. (067) 470-30-50).

Постановами Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157):

- ТОВ "ВІКТОРІ ТУР" (код за ЄДРПОУ 35175147, адреса: 83100, м. Донецьк, вул. Набережна, буд.117) справа 45/616 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ТЕХНИК" (код за ЄДРПОУ 33013074, адреса: 83000, м. Донецьк, пр. 25-річчя РСЧА, буд.18) справа 45/636 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "СК "ДОМ-СТРОЙ" (код за ЄДРПОУ 35175548, адреса: 83055, м. Донецьк, вул. Щорса, буд.7, кв.1) справа 45/626 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ПАК-ІНДУСТРІЯ" (код за ЄДРПОУ 33710668, адреса: 83008, м. Донецьк, вул. Семенова-Тянь-Шанського, 6,9, кв. 58) справа 45/596 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "СОКОЛ-ТОРГ-ПРОМ" (код за ЄДРПОУ 36559739, адреса: 83020, м. Донецьк, вул. Кірова, 6.296А) справа 45/766 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ПРОНИТ-ДОН" (код за ЄДРПОУ 36559828, адреса: 83025, м. Донецьк, вул. Тухачевського, 6.40) справа 45/746 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ФІРМА "ГРАНШ" (код за ЄДРПОУ 36559791, адреса: 83025, м. Донецьк, вул. Стара Шахтна, 6.1) справа 45/776 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ВІРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА ФІРМА "ТЕХНОПРОМІН-ВЕСТ" (код за ЄДРПОУ 34876496, адреса: 83117, м. Донецьк, вул. Бахметьєва, 6.34) справа 45/756 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "ТОРГІВЕЛЬНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "УКР-ПРОМПРОДУКТ" (код за ЄДРПОУ 36167648, адреса: 83086, м. Донецьк, вул. Лагутенка, 6.1) справа 45/736 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура;
- ТОВ "СІБАС-НІ" (код за ЄДРПОУ 36696023, адреса: 83003, м. Донецьк, пр. Ілліча, 6.91) справа 45/666 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Голобородько Сергія Олександровича (ліцензія серія АГ №594901 від 27.07.2011р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, 6.16, кв.139). Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушено справу та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів за №5/185Б від 31.10.2011р. про банкрутство ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОМЕКОРЕСУРС" (код за ЄДРПОУ 36934910, адреса: 83100, м. Донецьк, Ворошиловський район, бул. Шевченка, 817, рахунок №2600125660001 в ПАТ "АКБ "КАПІТАЛ", МФО 334828). Розпорядник майна Голобородько Сергія Олександровича (ліцензія серія АГ №594901 від 27.07.2011р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, 6.16, кв.139) Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 34/5005/15823/2011 від 17.11.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "СІЛВЕР ГРУП" (код ЄДРПОУ 37150441, адреса: 52005, Дніпропетровська обл., смт. Ювілейне, вул. Теплична, буд. 27) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Приватне підприємство "ДЖЕВЕЛ СТАЙЛ" (код ЄДРПОУ 34983589). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Горького, буд. 2, кв. 30. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "СІЛВЕР ГРУП" (код ЄДРПОУ 37150441).

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 07.11.2011р. порушено провадження у справі № 29/5005/13812/2011 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю "Транспорт" (код ЄДРПОУ 23368487, юридична адреса: м. Кривий Ріг, вул. Іллічівська, 39, р/р 26001962485035 в ПАТ "ПУМБ" (МФО 334851).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лукашука Миколу Васильовича, ліцензія АВ № 547896, поштова адреса: 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, тел. (056) 404-03-98. (067) 721-57-94.

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Ухвалою Господарського суду Чернігівської області (Проспект Миру, 20, м. Чернігів, 14000) у справі №5028/21/586/2011 від 15 листопада 2011 року, порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Феррум" (вул. Ріпкинська, буд. 27а, м. Чернігів, 14021, код ЄДРПОУ 32729039, ІПН 327290325268, п/р 26002033083400 в ПАТ "УкрСиббанк" м. Харків, МФО 353014).

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Танську Тетяну Юріівну (ліцензія серія АВ №566930 від 12.09.2011 року, адреса: проспект Миру, 139/11, м. Чернігів, 14000, ід. № 1996404569).

Заяви кредиторів, та осіб, які мають бажання взяти участь у санації боржника, приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 04.11.2011 року № 27/172 Б відносно Товариства з обмеженою відповідальністю "СФ РЕМБУТКОМЛЕКТ" (ЄДРПОУ 36981431, розташоване за адресою: м. Донецьк, вул. Постішева, 30) порушено справу про банкрутство та відкрито процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Малика Андрія Валентиновича (ліцензія АВ № 547692, 85610, Донецька область, Мар'їнський район, с. Новоселівка, вул. Леніна, б.109, ідентифікаційний код 2695707851).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) ухвалою від 24.10.2011 р. порушив справу № 5023/8666/11 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "АТП СПЕЦКОМТРАНС" (61017, м. Харків, вул. Котлова 168; ІК 34954144; п/р № 2600511493 у відділенні ХРУ АБ "Полтавабанк", МФО 331489). Розпорядником майна ТОВ "АТП СПЕЦКОМТРАНС" призначено арбітражного керуючого Антоненка Дмитра Олександровича (ліц. АВ № 456511 від 12.05.2009 р.; адр. для листування: 61003, м. Харків, вул. Університетська, 9). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Черкаської області від 04.10.2011 у справі № 01/5026/1952/2011, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Шевченківського державного комерційно-виробничого підприємства робітничого постачання Одеської залізниці (Черкаська обл., Городищенський р-н, смт. Цвіткове, вул. Привокзальна, 1, код - 01101476).

Ліквідатор арбітражний керуючий Легкий Тарас Іванович (Ліцензія серії АВ №470312 від 23.03.2010 року).

Претензії від кредиторів приймаються за адресою: 18035, м. Черкаси, вул. Сержанта Волкова 37, кв. 4.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 34/5005/15741/2011 від 17.11.2011 р. Приватне підприємство "ІГНАРО" (код ЄДРПОУ 36959982, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, буд. 28) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "ЛОІР" (код ЄДРПОУ 37452266). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Фрунзе, буд. 4. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Приватного підприємства "ІГНАРО" (код ЄДРПОУ 36959982).

Миколаївське відділення Державне підприємство "Державний центр з питань відновлення платоспроможності та банкрутства" та ТБ "ВУТ" оголошують про проведення відкритих торгів (аукциону) по продажу майна. На відкриті торги (аукціон) виставляється наступне майно, розташоване у Миколаївській області з початковою вартістю без ПДВ: будинок тваринника, 266,7 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 25 -38669,00 грн.; обладнання для виготовлення комбікормів, с.Богданівка, вул.Зарічна,25 -29700,00 грн.; обладнання олійні, с.Богданівка, вул.Спортивна, 6. 29-25650,00 грн.; корівник, 548,0 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 29-а - 25810,00 грн.; свинарник, 201,4 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 37 - 14045,00 грн.; свинарник, 231,8 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 35 -16142,00 грн.; свинарник, 272,3 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 33 - 19061,00 грн.; комплекс будівель, гаражі, 644,7 кв.м, с.Богданівка, вул.Спортивна, 61 - 40356,00 грн.; корівник, 722,1 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 29-6 - 34018,00 грн.; корівник, 604,4 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 29 - 28454,00 грн.; свинарник, 682,9 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 27 - 47652,00 грн.; птичник, 250,0 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 31 - 37483,00 грн.; комплекс, будівля 20,0 кв.м, будівля 210,5 кв.м, с.Богданівка, вул.Зарічна, 39 - 32285,00 грн.; птахоферма, 241,1 кв.м, с.Богданівка, вул.Спортивна, 60б-24122,00 грн.; птахоферма, 270,1 кв.м, с.Богданівка, вул.Спортивна, 60в-26995,00 грн.; птахоферма, 649,0 кв.м, с.Богданівка, вул.Спортивна, 60а-64889,00 грн.; будинок житловий, 93,5 кв.м, с.Богданівка, вул.Стелна, 11 - 12175,00 грн.; зерносклад, 668,1 кв.м, с.Мар'ївка, вул.Первомайська, 132 - 46603,00 грн.; корівник, 672,5 кв.м, с.Мар'ївка, вул.Первомайська, 133 - 31692,00 грн.; комбікормовий завод, с.Богданівка, вул.Спортивна, 58 - 9600,00 грн.; літній табір, с.Богданівка, вул.Зарічна, 21а - 2700,00 грн.; літній табір, с.Богданівка, вул.Зарічна, 21б - 2700,00 грн.; літній табір, с.Богданівка, вул.Зарічна, 21г - 2700,00 грн.; нафтобаза, с.Богданівка, вул.Спортивна, 55 - 2700,00 грн.; склад комбінованого силосу, с.Богданівка - 11000,00 грн.; асфальтований некритий тік, с.Богданівка- 18000,00 грн.; площадка для автомашин, с.Богданівка - 13500,00 грн.; площадка для сільгосптехніки, с.Богданівка - 13500,00 грн.; вагова для скотини, с.Богданівка 2700,00 грн.

Особи, які бажають прийняти участь в аукціоні сплачують реєстраційний внесок у розмірі 17,00 грн., в т.ч. ПДВ та гарантійний внесок у розмірі від 10 % від початкової вартості майна на р/р 265051228101 в філії КРУ АТ банку "Фінанси та Кредит", м. Сімферополі МФО 384889, ЄДРПОУ 35948571.

Заявки на участь у відкритих торгах (аукціоні) приймаються за адресою: м. Миколаїв, вул. Декабристів, 23-Б до 20 грудня 2011 р. Аукціон відбудеться 23 грудня 2011р. о 12-00 год., за адресою: м. Миколаїв, вул. Декабристів, 23-Б. Детальна інформація може бути отримана за вищезазначеною адресою.

Оболонський районний суд м. Києва викликає Макитренка Дмитра Анатолійовича як відповідача по цивільній справі № 2-5072/11 за позовом Мельник Сергія Михайловича про стягнення грошових коштів за договором позики в судове засідання на 29 листопада 2011 року на 11:30 годин.

Адреса суду м. Київ, вул. Тимошенка, 2-є, каб.9, суддя Васалатій К. А.

Наслідки неявки в судове засідання особи, яка бере участь у справі, передбачені ст.ст. 169, 170 ЦПК України, ст. 185-3 КпАП України.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ТОВ "АВТО-ГАЗ-СЕРВИС 2007" (код за ЄДРПОУ 35656278, адреса: 83013, м. Донецьк, вул. Степна, буд.151-А) справа 45/606 від 16.11.2011р., визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Куркіну Юлію Русланівну (ліцензія серія АГ № 594902 від 27.07.2011р., м. Донецьк, вул. Кірова, буд.22, кв.37). Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Київської області від 16.11.2011 року №Б11/140-11 Товариство з обмеженою відповідальністю "Альянс-Центр" (08600, м. Васильків, вул. Володимирська, 22 А код ЄДРПОУ 31456548) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором зазначеного підприємства призначено Приватне підприємство "Юридичний та податковий радник" (08200, Київська обл., м. Ірпінь, вул. III Інтернаціоналу, 105 Б, офіс 210, код ЄДРПОУ 36308771). Вимоги кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, м-н. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 15 листопада 2011 р. по справі № 5023/1434/11 Комунальне виробниче житлово-експлуатаційне підприємство Дзержинського р-ну м. Харкова (код ЄДРПОУ 054778551, юр. адреса: 61166, м. Харків, вул. Леніна, 4) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Брінь Володимира Семеновича (ліцензія серія АВ № 470297 від 23.03.2010 р.; адреса: 61144, м. Харків, Гвардійців Широнінців, 73, кв. 96).

ПрАТ "НФСК "Добробут" повідомляє:

бланки полісів ОСЦПВВНТЗ: АА/6411624,	АА/6411628,
АА/6411629,	АА/6411631,
АА/6411632,	АА/6411636,
АА/6411647,	АА/6411648,
АА/6411649,	АА/6411653,
АА/6411661,	АА/6411662,
АА/6411663,	АА/6411665,
АА/6411670,	АА/6411675,
АА/6411681,	АА/6411681,
АА/7773698,	АА/7773702-АА/7773705,
АА/7773709,	АА/7773709,
АА/7773717,	АА/7773728,
АА/7773728,	АА/7773728,
АА/7773733,	АА/7773734,
АА/7773764,	АА/7773770-АА/7773778,
АА/7773789-АА/7773793,	АА/7773798-АА/7773800,
АВ/0081474,	АВ/0081475

загальною кількістю 50 штук - вважати недійсними.

Ухвалою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) № 10/44 від 24.10.11 порушено провадження у справі про банкрутство Кіровоградського комунального підприємства "Теплоелектроцентрально", (м. Кіровоград, вул. Енергетиків, 20, п/р 26001000460001 в КФ АКБ "Надра", МФО 323624). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кундас В.А., ліцензія АВ № 547905 від 01.12.10, (м. Кіровоград, вул. Кірова, 73, кв.10). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту публікації даного оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 29.06.2011р. у справі №Б34/279-10 Товариство з обмеженою відповідальністю "Айсберг" визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру строком на один рік (код ЄДРПОУ 30597627, юридична адреса: Дніпропетровська обл., смт. Ювілейне, вул. Теплична, 23, р/р 26005358860010 в ПАТ "АКБ "БАЗИС" м. Харків (МФО 351760).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого ЛУКАШУКА МИКОЛУ ВАСИЛЬОВИЧА, ліцензія АВ № 547896, поштова адреса: 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, тел. (056) 404-03-98. (067) 721-57-94.

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

8 листопада 2011 року, постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) по справі № 21/596/2011, суб'єкта підприємницької діяльності фізичну особу-підприємця Махортова Сергія Володимировича (Луганська область, м. Антрацит, вул. Шевченко, 50, ідентифікаційний номер № 2796900659) визнано банкрутом та введено процедуру ліквідації.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кириченко Євгена Вікторовича (ліцензія серія АВ № 547937 від 20.12.2010р.), який мешкає за адресою : Луганська область, м. Северодонецьк, вул. Партизанська, буд.33, кв.2.

Грошові вимоги кредиторів до банкрута приймаються до господарського суду та ліквідатора протягом одного місяця з дня публікації цього оголошення.

Сьогодні в Україні переважно хмарно, у більшості областей невеликий сніг з дощем. Вітер північно-західний, південно-західний, північно-східний, південно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі від 3 градусів тепла до 5 морозу. Вдень 0—6 градусів тепла, на півдні й на Закарпатті 4—10 тепла.

НЕВІДОМЕ
ПРО ВІДОМЕ

Податок від правої руки
і лівої ноги

В усі часи люди не любили платити податків. У середньовіччі існували боргові ями, в яких кидали особливо злісних неплатників. Дехто з дослідників навіть відносить жертвоприношення до перших податків.

Вельми багатою є історія податків на Поділлі — в краї, що опинявся під пануванням то тієї, то іншої держави. Взяти місто турки — платили люди їм данину, повернулася польська влада — мусили тій, заволоділа краєм Російська імперія — запровадила свої побори. Цікаво, що турки стягували з українців найбільший чинш, — майже сім тисяч акче, тоді як поляки платили окупантам півтори тисячі, греки та болгары — 732. З містян брали грошовий, із селян — натурою.

Напевно, чули, що таке «подимне». В середньовіччі так називалася плата з кожного «диму», тобто з кожної хати. Тільки не думайте, що то перший екологічний податок! А ось про «капризну» навряд чи хто чув. Такий збір було встановлено в містечку Смотрич для тих, хто торгував птицею. За часів гетьманщини в кожного гетьмана теж були власні новації. Гетьман Юрій Хмельницький, до прикладу, ввів податки «від дітей, що сьогодні народилися», «від правої руки і від лівої ноги, від кожного пальця», податок на весілля (шлюб). Про це йдеться у книзі історичних нарисів «Поділля: із глибини віків у сьогодення», що видана цьогоріч видавництвом «Медобори-2006».

Річ Посполита мала свою податкову систему. Брили «лазовий», «шос» (податок на нерухомість), «чоповий», «шеляжний» (з продажу пива, меду, горілки), «хлібну дань», «стачію» (за постій війська), на міську сторожу, на ремонт міських укріплень, «гребельний», «податок на млини»... Навіть із колядників стягували «колядницький збір», а з євреїв — «єврейський поголовний». До речі, ґрунтовно дослідив цю тему Юрій Олійник, заступник голови Господарського суду Хмельницької області.

Перелік обов'язкових плат навряд чи викликав радість у тих, чиї гаманці спустошували десятки хитромудрих податків. Справжнім святом для подолян були ті 20 років, коли князі Коріатовичі, правлячи Кам'янцем, відмінили всі збори, що передбачало отримане містом Магдебурзьке право. Недарма час їх владарювання вважають одним із кращих в історії міста. Це були справжні «податкові канікули», на які не розщедрилися ні до, ні після жодні керманічі держави.

Без жалю обдирала подолян і «велика найчестивіша імператриця» Катерина II. Нею було запроваджено величезний список — від «земських зборів» до повинностей «на утримання сторожів» та «знищення шкідливих комах».

Тим часом у переліку натрапляємо і на податок, який мусили платити тільки багаті(!). Для дворян, які мали доходи вище встановленого розміру, було передбачено «податок на сплату державних боргів». Вельми позитивний досвід! Перейняти б його нинішній владі України... Бо держава все більше накопичує боргів, а розплачуватися за них будемо ми, — нарікають нащадки підлеглих князів Коріатовичів, Речі Посполитої, цариці Катерини.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

АНОМАЛІЇ

Про незвичайну знахідку поблизу Соледа на Донецькій повідомили влітку дніпропетровські дайвери. Нібито в одному з озер вода виявилася настільки насиченою сіллю, що тіло виштовхувало із води. За словами екстремалів, невеличке озерце діаметром сто метрів розділене навпіл піщаною косою. При цьому члени групи запевняли, що вода у водоймі має різну температуру: що глибше — то гарячіше.

«На глибині 4,5 метра ми наштовхнулися на більш щільний шар води, ще більш солоний, — пригадував один із учасників експедиції Микола Несправа. — Таке я зустрічав, лише поринувши до печер, де із прісної води можна потрапити до солоної. Цей перехід видно візуально. Вигляд він має як рідке скло. Нижній шар води виявився настільки щільним, що ми на це «рідке скло» просто лягли. Нам не вистачило ваги обладнання, щоб просунутися далі. Крім того, прилади зафіксували, що вода стала гарячішою на десять градусів».

У самому Артемівську, до складу якого входить територія солоних озер, до «знахідки» поставилися скептично. У виробничому об'єднанні «Артемсіль» розповіли, що озера — не що інше, як провалля на місці колишніх виробок, заповнені водою. Після того, як комбайн виймає шар солі завтовшки 4—5 метрів, ґрунт може провалитися до утворених

порожнин. Коли і це станеться, передбачити важко, адже видобуток кам'яної солі ведеться на глибині 280—300 метрів. Тому солоність озера та його насиченість пояснюються природними чинниками.

А от інформація про існуючі підводні печери та глибокі провалля — близька до істини. Техногенний вплив на цю територію призвів до геологічних зрушень.

Місцеві рятувальники щороку оновлюють таблиці та попереджають населення про небезпеку купання у таких водоймах, які вважаються технічними, — не мають навіть назви. Фахівці застерігають, що загроза обвалення в цих місцях справді існує. Проте це, схоже, мало лякає місцевих мешканців, які, незважаючи на огорожу, відпочивають на березі та випасають

корів поруч. Так само із задоволенням лізуть у воду туристи. «Ті дайвери нікого із спеціалістів не залучали, просто поплавали по озеру та занурювалися максимум на вісім — десять метрів, — зауважив один із рятувальників. — Не знаю, на підставі чого з'явилися чутки про нібито великий перепад темпера-

ЦЬОГО ДНЯ, 23 ЛИСТОПАДА

- **1852.** В Англії введено перші поштові скриньки.
- **1889.** У Сан-Франціско з'явилися перші музичні автомати.
- **1908.** Народився Микола Носов, російський дитячий письменник, автор «Незнайки».
- **1923.** Якоб Шик запатентував електробритву.
- **1964.** Англійська католицька церква востаннє використала латинь під час офіційної літургії.
- **1991.** Фредді Меркюрі зробив офіційну заяву, що він хворий на СНІД.
- **1998.** У Бірмінгемі (Англія) виступив найбільший в історії музичний оркестр — з 3503 музикантів.
- **2000.** Помер В'ячеслав Котьоночкін, мультиплікатор.

ських озер (теперішні Слов'янськ та Артемівськ). Саме сюди пролягав свого часу шлях чумаків, які вимінювали різний господарський скарб на цінні кристали.

Сьогодні випаровування солі вважається нерентабельним. А видобути на глибині кількесот метрів сіль має давнє «походження» і «пам'ятає» доісторичні часи. В об'єднанні «Артемсіль» кажуть, що якби скласти всю сіль, видобуту за

відпочинку. А ще кажуть: на дні — не лише цілющі грязі, а й деякі таємниці — чи то затоплена шахта, чи то жертви останньої війни. Хтось говорить про знищений храм, хтось — про заховані скарби. Проте все це — лише версії. Свого часу на цій території 250 мільйонів років тому плескалося Пер-

Створений людськими руками гномик (на панно) охороняє соляні поклади, які пам'ятають динозаврів.

тур. Зазвичай буває не більше одного-двох градусів. Чути про якусь хімічну реакцію на глибині — смішно, адже там — сіль і ґрунт, не більше».

Місцеві мешканці вірять у позитивний вплив грязей з солоних озер, щедро намазуючись ними під час

мське море. А на місці його мілководної затоки утворилися поклади кам'яної солі. Однак видобувати цей мінерал з-під землі навчилися відносно нещодавно — 130 років тому. До того часу продукт отримували, випарюючи із ропи Торських та Бахмут-

часи існування підприємства, то отримали би купу заввишки в чотири піраміди Хеопса та в сорок разів більшу за обсягом.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото

Анастасії СИРОТКІНОЇ.

НЕЗВИЧАЙНІ ПАМ'ЯТНИКИ

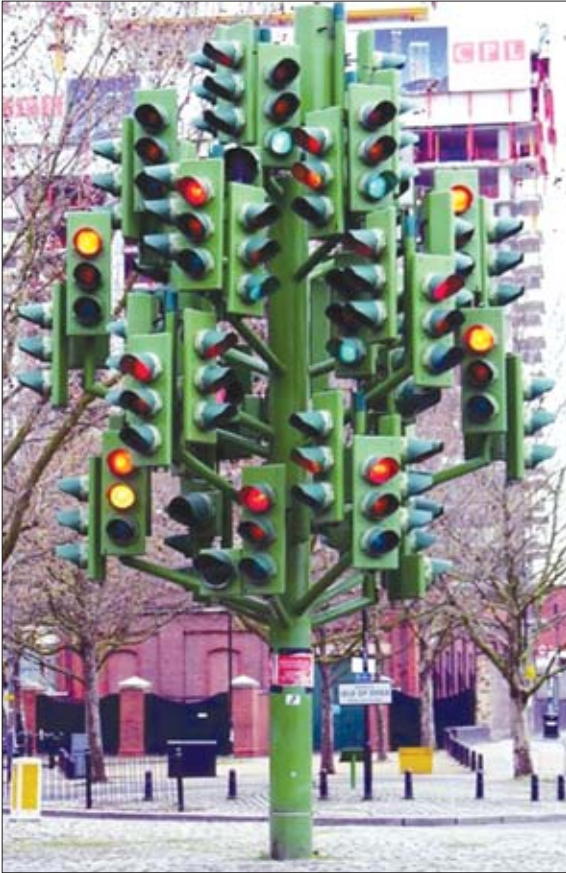

Фото з сайту www.i5.focus.ua.

Витрішкуватий страж

Лондон славиться своїми світлофорами, до того ж там встановлено ось такий пам'ятник (на знімку). Хоча є припущення, що це лише оригінальний спосіб утилізації старих світлофорів.

Перший світлофор було винайдено і встановлено саме в столиці Великобританії в 1868 році. Керували ним вручну і він мав два semaforні крила: підняті горизонтально означали сигнал «стоп», а опущені — рух з обережністю. Триколірні світлофори вперше були встановлені в 1920 році в США, а в Європі — двома роками пізніше.

На цю тему є анекдот. Якби світлофор придумала жінка, то кольори в нього були б такі: червоний у дрібний білий горошок, жовтий у косу чорну смужку та зелений із золотавими блискітками.

Диво на гачку

ОТАКОЇ!

На риболовлі працівник Северодонецького «Азоту» Альберт Савенков підчепив на вудку незвичайну рибку. Навіть він, любитель з великим стажем, не міг визначити, що йому цього разу подарувала річка.

Риба не була схожа на жодного з представників Сіверського Дінця. Спинка у впійманого екземпляра була зеленувато-маслинового кольору з жовтогарячою цяткою й темними поперечними смугами, черевце — оранжево-жовте. «Спинний плавець із гострими, як у європейського окуня, голками, а велику кількість дрібних зубів можна порівняти зі слюсарним терпугом, — розповідав своїм товаришам здивований Альберт Савенков.

Частина місцевих рибалок вирішила, що це різновид амазонської піранї, інші

не знали, що й гадати. Врешті-решт

звернулися до фахівців. Місцеві іхтіологи визначили: це сонячний окунь, що мешкає у Північній Америці. А от як ця рибка потрапила в Сіверський Донець — питання, звичайно, цікаве.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

На Посиденьках побувала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Дмитро ПОТАПЕНКО, Тетяна ПАСОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60953 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Медіа-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 22373

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

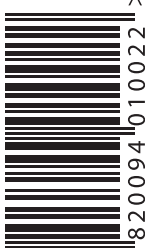
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4820094010022